

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 22-23 listopada 2014 r. na kierunku „politologia” prowadzonym w obszarze nauk społecznych i humanistycznych na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim i praktycznym realizowanych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Oświęcimiu

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr hab. Krzysztof Szewior – członek PKA

członkowie: dr hab. Barbara Stoczewska – ekspert PKA

prof. dr hab. Henryk Chalupczak – ekspert PKA

mgr Wioletta Marszelewska – ekspert PKA ds. formalno-prawnych

Magdalena Bötthner – ekspert PKA ds. studenckich

Krótką informacja o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku „politologia” prowadzonym w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Oświęcimiu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport ZO został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni i Instytutu, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych.

Władze Uczelni i Instytutu stworzyły bardzo dobre warunki do pracy ZO.

Załącznik nr 1. Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego

1.Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę

- 1) Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki

Zgodnie z § 32 ust. 1 pkt 9 Statutu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Oświęcimiu do kompetencji Senatu należy uchwalanie strategii rozwoju Uczelni. Strategia Uczelni została przyjęta – zgodnie z przepisami Statutu – Uchwałą Senatu Nr 10/2012 z dnia 19 marca 2012 r. w sprawie: *przyjęcia Strategii Rozwoju Uczelni na lata 2012-2017*. Wspomniana Uchwała Senatu obejmuje: strategię Uczelni na lata 2012-2017 (na którą składa się 10 celów strategicznych), misję i wizję Uczelni. W czasie wizytacji przedstawiono protokół z posiedzenia Senatu wraz z listą obecności w powyższej sprawie. Stosownie do postanowień statutu (§ 9 ust. 1) w Uczelni nie tworzy się podstawowych jednostek organizacyjnych. Jednostką organizacyjną, której zadaniem jest prowadzenie działalności dydaktycznej jest Instytut. Instytut Politologii został utworzony Zarządzeniem Rektora nr 2 z dnia 2 września 2005 r., natomiast Zarządzeniem nr 34/2014 z dnia 3 czerwca 2014 r. po pozytywnym zaopiniowaniu przez Senat (uchwała nr 36/2014 z dnia 2 czerwca 2014 r.) został przekształcony w Instytut Nauk Politycznych im. Jana Karskiego. Mimo braku formalnego wymogu, określono zwięźle misję i strategię Instytutu na lata 2013-2020. Dokument ten został przyjęty przez Dyrektora Instytutu w dniu 22 kwietnia 2013 r.

Procedury związane z utworzeniem kierunku zostały zachowane, tj. odbywały się zgodnie z przepisami określonymi w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz Statucie, po pozytywnym zaopiniowaniu dokumentów przez Senat oraz skierowaniu przez Rektora Uczelni stosownego wniosku do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. Kształcenie na studiach pierwszego stopnia na kierunku „politologia” prowadzone jest na podstawie decyzji Ministra Edukacji Narodowej i Sportu nr DSW-2-MR-4002-166/05 z dnia 14 lipca 2005 r. Decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr DKN.ZNU.6052.45.2013.4.LJ z dnia 22 stycznia 2014 r. Uczelnia uzyskała uprawnienie do prowadzenia studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym.

PWSZ jest Uczelnią publiczną powstałą w 2005 roku, kształci na poziomie licencyjnym w następujących kierunkach studiów: filologia, politologia, zarządzanie i marketing, pielęgniarstwo, wychowanie fizyczne, pedagogika. Uczelnia bazuje na kierunkowych instytutach. Szkoła prowadzi Uniwersytet Trzeciego Wieku, Biuro Praktyk Studenckich, Biuro Karier. Wraz z Wojewódzkim Urzędem Pracy monitoruje kariery zawodowe absolwentów na podstawie ankiety.

Kształcenie politologiczne zapoczątkowano w roku akademickim 2005/2006 w ramach wyższych studiów zawodowych wraz ze specjalnościami „integracja europejska” oraz „międzynarodowe stosunki polityczne”. Od 2014 roku kształci się także na poziomie studiów drugiego stopnia w profilu praktycznym.

Misja Uczelni przewiduje kształcenie w celu krzewienia wiedzy, osiągnięcie kwalifikacji i umiejętności praktycznych pozwalających na adaptację na rynku pracy i kontynuację kształcenia na poziomie wyższym. Misja PWSZ sprowadza się także do kreatywnego oddziaływania na otoczenie i budowanie w regionie kapitału intelektualnego i społecznego. Z Misją Uczelni właściwie skorelowana jest Misja Instytutu Politologii, odnosząca się wybitnie

do kierunku kształcenia, sfery społeczno – politycznej w perspektywie nauczania, opisu rzeczywistości i rozwijania dyscypliny naukowej. Stąd zapewne podjęta w 2014 roku inicjatywa przekształcenia Instytutu Politologii (rok założenia 2005) w Instytut Nauk Politycznych im. Jana Karłowicza. Misją IP nawiązuje do Procesu Bolońskiego, trendów i wyzwań społecznych oraz cywilizacyjnych. PWSZ za szczególnie ważną uznaje kwestię wykorzystania dziedzictwa Oświęcimia w procesie nauczania i wychowania ze szczególnym akcentem praw człowieka. Przejawem tego przesłania jest nadanie Sali Senatu imienia Kazimierza Popławskiego.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z Misją i Strategią rozwoju Uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, uwzględnia wzorce i doświadczenia międzynarodowe właściwe dla realizowanego zakresu kształcenia.

Uczelnia określiła cel kształcenia na I i II stopniu, jako kontynuację nauki na niższym poziomie, jako spełnienie oczekiwań i zapotrzebowania lokalnego środowiska. Profil praktyczny studiów jest szczególną odpowiedzią na potrzeby specyfiki woj. małopolskiego oraz śląskiego. Różnorodność i innowacyjność kształcenia ma wyrażać się rozbudowaną praktyką, dominacją zajęć ćwiczeniowych oraz konwersatoryjnych, specjalnościami, zajęciami językowymi, tematyka badawczą podejmowaną w ramach prac naukowych czy dyplomowych.

- 2) Wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju

Kierunkowi kształcenia poparcia udzieliły Prezydent Miasta Oświęcim, Starostwo Powiatowe, Gmina Oświęcim. Instytucje te, a także uczelnie partnerskie, nauczyciele zagraniczni wizytujący PWSZ wypowiedziały się o efektach kształcenia, programie studiów. Wykorzystano sugestie zawarte w serii *Subject Benchmark Statements* poświęcone kształceniu w zakresie politologii. Przy opracowaniu specjalności oraz prowadzeniu kształcenia IP wspierają Państwowe Muzeum Auschwitz – Birkenau oraz administracja państwowa i jednostki samorządu terytorialnego. Uczelnia dysponuje szerokimi kontaktami krajowymi i zagranicznymi, wyrażonymi chociażby poprzez bardzo liczne listy intencyjne. Pomostem dla utrzymywania tychże kontaktów są pracownicy akademicy, którzy w działaniach dydaktycznych oraz administracyjnych wykorzystują wiedzę i doświadczenia dydaktyczne, naukowe oraz organizacyjne, w tym wypływające z ich zaangażowania w życie poza PWSZ w Oświęcimiu. ZO sugeruje wykorzystanie tegoż poparcia dla konsultacji konkretnych inicjatyw Szkoły. Studenci uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia poprzez swoich przedstawicieli w Komisji ds. Jakości Kształcenia w Instytucie Politologii, w którego pracach biorą aktywny udział. W trakcie spotkania z ZO studenci zwrócili uwagę na fakt, iż plany zmian w programach kształcenia, czy realizowanych treściach w ramach przedmiotów przewidzianych planem studiów są konsultowane ze studentami w bezpośrednim kontakcie, np. podczas zajęć lub konsultacji. Plany i Programy studiów zostały zaopiniowane przed odpowiedni organ Samorządu Studentów.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego – w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Uczelnia wiąże kształcenie kierunkowe z misją Uczelni oraz uwarunkowaniami systemowymi rynku pracy i otoczenia społecznego. Przyjęta koncepcja kształcenia kierunkowego jest właściwa z uwagi na specyfikę nauki o polityce oraz bieżących wyzwań dyscypliny nawykowej i sfery życia społeczno – politycznego.
- 2) Uczelnia zapewnia udział zewnętrznych i wewnętrznych interesariuszy w procesie ustalania koncepcji kształcenia. Szczególnie widoczne jest dostosowywanie oferty edukacyjnej oraz działalności towarzyszącej do dziedzictwa miasta i jego perspektyw rozwoju. Studenci uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na kierunku politologia w sposób formalny poprzez prace Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz nieformalny podczas dyskusji z nauczycielami akademickimi.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

- 1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunek się wywodzi; opis efektów jest publikowany

Uchwalanie planów i programów studiów na kierunku „politologia” odbywa się zgodnie z przyjętymi w Uczelni procedurami zapisanymi w Statucie Uczelni. Plan i program studiów dla kierunku „politologia” począwszy od roku akademickiego 2012/2013 został dostosowany do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253, poz. 1520). Efekty kształcenia dla kierunku „politologia” prowadzonego na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, w tym plany i programy studiów zostały zatwierdzone Uchwałą Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Oświęcimiu nr 15/2012 z dnia 28 maja 2012 r. w sprawie: *uchwalenia efektów kształcenia, planów i programów studiów na kierunkach studiów: Zarządzanie, Filologia, Pedagogika, Wychowanie Fizyczne i Politologia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. rtm. W. Pileckiego w Oświęcimiu*. Program kształcenia przyjęty przez Senat ww. uchwałą obowiązuje studentów dla naborów od 2012/2013. Został pozytywnie zaopiniowany przez Samorząd Studencki. Koncepcja kształcenia na studiach drugiego stopnia uzyskała pozytywną opinię PKA, a uprzednio przeszła analogiczną procedurę w Uczelni.

Kierunek na poziomie pierwszym przypisano do obszaru nauk społecznych, do dziedziny nauk społecznych i dyscypliny – nauki o polityce. Drugi poziom kształcenia jest umiejscowiony w obszarze nauk społecznych i humanistycznych, w dziedzinie nauk społecznych, **brak przypisania do dyscyplin naukowych.**

Należy Uczelni wskazać, że przedstawiła stosowną dokumentację PKA w toku postępowania o uruchomienie kształcenia na kierunku studiów na poziomie magisterskim w roku 2013, po potwierdza Uchwała Nr /3/2013 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 21 listopada 2013 r. w sprawie wniosku Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Rotmistrza Pileckiego w Oświęcimiu o ponowne rozpatrzenie wniosku o nadanie uprawnień do prowadzenia studiów II stopnia na kierunku „politologia” o profilu praktycznym – „Wnioskodawca przedstawia umiejscowienie kierunku studiów „politologia” w obszarach wiedzy, dziedzinach nauk oraz dyscyplinach naukowych”, uchwała stwierdza także, że kierunek jest osadzony w naukach społecznych i humanistycznych.

Zmiany w planach studiów na kierunku „politologia” dokonano Uchwałą Senatu nr 59/2013 z dnia 23 września 2013 r. w sprawie *zmiany uchwały nr 15/2012 Senatu PWSZ w Oświęcimiu im. rtm. W. Pileckiego z dnia 28 maja 2012 r. w sprawie „uchwalenia efektów kształcenia, planów i programów studiów na kierunkach studiów: Zarządzanie, Filologia, Pedagogika, Wychowanie Fizyczne i Politologia w PWSZ im. rtm. W. Pileckiego w Oświęcimiu.*

Studia pierwszego stopnia. Przyjęte efekty kształcenia uwzględniają wybrane efekty kształcenia dla obszaru kształcenia z zakresu nauk społecznych, poziomu i profilu praktycznego, do którego kierunek ten został przyporządkowany, określone w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku wynikają z koncepcji rozwoju kierunku, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studenta umiejętności praktycznych, w tym umożliwiają uzyskanie kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Kierunkowe efekty kształcenia odnoszą się do głównych działów nauk o polityce i pod tym względem zapewniając zgodność z tożsamością dyscypliny naukowej, w sposób uzasadniony niekiedy wykraczają poza główny jej nurt, co wynika z sąsiedztwa i współpracy z Państwowym Muzeum Auschwitz – Birkenau. Widać działania zmierzające w kierunku realizacji wymogów wynikających z realizacji profilu praktycznego, także we współpracy m.in. z ww. wskazanym Muzeum i podmiotami funkcjonującymi na płaszczyźnie społeczno - politycznej.

Według ZO przyjęte efekty kształcenia na poziomie licencjackim pozostają w zgodzie z poziomem kształcenia oraz profilem studiów. Widoczna jest zgodność efektów kierunkowych i obszarowych, a na niższym poziomie przedmiotowych i modułowych.

Studia drugiego stopnia. Efekty kształcenia wraz z programem studiów zatwierdzono Uchwałą nr 13/2013 Senatu Uczelni z dnia 25 lutego 2013 roku. W okresie późniejszym wprowadzono pojedyncze modyfikacje (X 2013 i VI 2014). Załącznik do Uchwały wskazuje poziom kształcenia – drugiego stopnia, profil praktyczny oraz tytuł zawodowy magistra. Kierunek osadzono w obszarze nauk społecznych i humanistycznych w proporcji 92% i 8 %.

Wskazuje się związek wnioskowanego kierunku studiów z: ekonomią, naukami prawnymi, europeistyką, polityką społeczną, socjologią, stosunkami międzynarodowymi, filozofią i historią.

Wskazano następujące dziedziny: nauk społecznych, nauk prawnych, nauk humanistycznych. Dla efektów Wiedzy zaprojektowano 13 efektów kształcenia, które swą treścią mieszczą się w zakresie nauki o polityce i kierunku politologia, odnoszą się do instytucji i norm, zjawisk społeczno – politycznych, do dyscypliny naukowej, jej terminologii i metodologii, do więzi

społecznych i procesów społeczno – politycznych oraz ekonomicznych, do życia politycznego, ewolucji myśli społeczno – politycznej, do struktur i instytucji społeczno – politycznych, do metod badawczych i interpretacji danych. Dla efektów Umiejętności zaplanowano 9 efektów kształcenia, powiązanych merytorycznie z efektami z zakresu Wiedza, prognozują one opanowanie umiejętności identyfikacji i oceny relacji, zjawisk społecznych, wykorzystywanie metod i technik badawczych, rozwijanie warsztatu naukowego, samorozwoju, samodzielnego prowadzenia procesu badawczego, stosowania norm w rozwiązywaniu problemów badawczych i rzeczywistych, wykorzystywania wiedzy i umiejętności do opisu rzeczywistości, do prezentowania wyników pracy naukowej i poglądów. Dla efektów Kompetencje społeczne zaplanowano 6 efektów kształcenia cechujących absolwenta jako potrafiącego planować działanie i przewidywać jego skutki, aktywnego w środowisku naukowym i społecznym, wrażliwego na dysfunkcje systemu społecznego i politycznego, podnoszącego kwalifikacje.

Praktyce studenckiej przypisano efekty kształcenia z zakresu umiejętności oraz kompetencji społecznych, które należycie korelują z efektami głównymi, a także z celem kształcenia oraz jego praktycznym profilem.

Studia pierwszego i drugiego stopnia. Zdaniem ZO specyficzne i szczegółowe efekty kształcenia są spójne. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku wynikają koncepcji jego rozwoju, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studenta wiedzy i umiejętności praktycznych, w tym umożliwiają uzyskanie kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. W powiązaniu z sylabusami przedmiotów, które podają szczegółowo przyporządkowanie efektu modułowego do kierunkowego należy wysnuć wnioski o zachowaniu właściwej korelacji pomiędzy tymi dwoma poziomami. Efekty modułowe są sporządzone poprawnie pod względem językowym i merytorycznym, swym zakresem mieszczą się w dyscyplinie, w efektach kierunkowych czy specjalnościach. Każdy efekt modułowy przyporządkowano do efektu kierunkowego.

Studia pierwszego stopnia. Zdaniem ZO realizacja celów i szczegółowych efektów kształcenia ujętych w poszczególnych przedmiotach zapewniają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji na poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonym dla ocenianego kierunku o profilu praktycznym. Ogólne i specyficzne efekty kształcenia są spójne, przejrzyste oraz realne. Analiza kart przedmiotów pozwala stwierdzić, że wyczerpują one poszczególne działy politologii.

Realizacji celów i szczegółowych efektów kształcenia dla modułów kształcenia (poszczególnych przedmiotów, grup przedmiotów) dobrze służą znormalizowane rozbudowane i szczegółowe karty przedmiotów, sylabusy.

Studia drugiego stopnia. Zapewniona jest możliwość osiągnięcia kierunkowych i modułowych efektów kształcenia poprzez bieżącą realizację celów kształcenia wyrażonych efektami kształcenia na poziomie modułów zajęć. Praktyka studencka wspomaga proces nauczania i tym samym przyczynia się do osiągnięcia celów kształcenia.

Studia pierwszego stopnia. Opisy założonych kierunkowych i przedmiotowych/modułowych efektów kształcenia stanowią integralną część wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Ich najnowszą podstawą jest uchwała 64/2014 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. rtm. Witolda Pileckiego w Oświęcimiu z dnia 29 września 2014 r. Jej treść, załączniki, wynikająca z niej struktura ogniw powołanych do jego wdrażania, realizacji, monitorowania i modyfikacji jest dostępna na stronie Uczelni w wersji elektronicznej. W tym trybie dostępne też są kierunkowe efekty kształcenia, a także poszczególne karty przedmiotów, a więc i przedmiotowe efekty kształcenia. W Uczelni obowiązuje zasada, że każdy prowadzący przedmiot omawia na pierwszych zajęciach jego istotę, zakładane efekty kształcenia, sposób ich realizacji. Zainteresowanym udostępniana jest możliwość wykonania kopii papierowej karty przedmiotu.

Studia drugiego stopnia. Założone efekty kształcenia są powszechnie dostępne poprzez karty przedmiotu. Studenci są informowani na pierwszych zajęciach o celu i planowanym przebiegu, stwierdzili także, że założenia te są bardzo skrupulatnie przestrzegane.

Program nauczania na kierunku politologia wyrażony w języku celów i efektów kształcenia w formie sylabusów jest udostępniany studentom podczas pierwszych zajęć w semestrze lub w dziekanacie.

2) Efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne

Studia pierwszego i drugiego stopnia. Efekty kształcenia są sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na opracowanie przejrzystego systemu ich weryfikacji. Efekty kształcenia zostały sformułowane poprawnym językiem polskim oraz naukowym, odnoszą się do poziomu licencjackiego i magisterskiego poprzez określenia np. poszerzony, pogłębiony. Z uwagi na ich sformułowania dają gwarancję sprawdzalności.

Efekty kształcenia są w opinii studentów sprawdzalne.

3) Jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągnięcia efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny

System weryfikacji efektów kształcenia opiera się na regulacjach zawartych w Regulaminie studiów oraz programie kształcenia ocenianego kierunku studiów, a w szczególności w sylabusach przedmiotów. Zakłada on weryfikację efektów kształcenia w odniesieniu do wszystkich kategorii efektów kształcenia, tj. wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Wiedza jest weryfikowana w oparciu o egzaminy pisemne, kolokwia zaliczeniowe, pytania kontrolne na zajęciach. Umiejętności weryfikowane są w szczególności w oparciu o interpretację wyników egzaminu, obserwację podczas dyskusji na zajęciach. Natomiast dla oceny nabycia przez studenta kompetencji społecznych bierze się pod uwagę takie elementy, jak: ocenę postaw i zachowań podczas dyskusji, wyrażanie własnego stanowiska przez studenta, zdolność do podejmowania polemiki, formułowanie indywidualnych sądów.

Weryfikacja wiedzy i umiejętności, a także kompetencji społecznych następuje w ramach praktyk zawodowych oraz w procesie dyplomowania.

Zasady weryfikacji efektów kształcenia poprzez praktyki zawodowe określają przepisy Regulaminu studiów oraz Zarządzenie Rektora nr 24/2011 z dnia 21 grudnia 2011 r. w sprawie: *wprowadzenia Regulaminu praktyk studenckich w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. rtm. Witolda Pileckiego w Oświęcimiu*. Weryfikacji uzyskania na praktykach zakładanych efektów kształcenia dokonuje opiekun praktyki w miejscu jej odbywania oraz koordynator praktyk z ramienia Uczelni powołany przez Dyrektora Instytutu. Weryfikacji efektów kształcenia dla praktyk zawodowych dokonuje się w oparciu o informacje zawarte w zaświadczeniu z instytucji, w której odbywała się praktyka, sprawozdaniu z praktyki oraz opinii opiekuna praktyk.

Sposobem potwierdzania efektów kształcenia jest proces dyplomowania. Zasady dyplomowania określają: Regulamin studiów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. rtm. W. Pileckiego w Oświęcimiu, załącznik nr 1b do Uchwały Senatu nr 64/2014 z dnia 29 września 2014 r. w sprawie: *zmiany Uchwały nr 36/2011 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. rtm. W. Pileckiego w Oświęcimiu z dnia 24 października 2011 roku w sprawie: wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia* oraz Komunikat nr 3/2013 Prorektora PWSZ im. rtm. W. Pileckiego w Oświęcimiu z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie: *Zasad edycji i składania prac dyplomowych w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej imienia rotmistrza Witolda Pileckiego w Oświęcimiu*. Opisane regulacje oraz stwierdzona praktyka tworzą odpowiednie podstawy do weryfikacji realizacji efektów kształcenia w odniesieniu do procesu dyplomowania.

Studia pierwszego i drugiego stopnia. Funkcjonujący system oceny realizacji efektów jakości kształcenia bazuje na rozwiązaniach proponowanych przez poszczególnych prowadzących dany przedmiot a ujętych w kartach danego przedmiotu. Dostępne są one na stronie Uczelni w wersji elektronicznej oraz udostępniane przez prowadzących dany przedmiot. Zainteresowanym udostępniana jest możliwość wykonania kopii papierowej karty przedmiotu. Jednocześnie finalizowane są prace nad systemem oceny efektów kształcenia obejmującym całą Uczelnię.

Studia pierwszego i drugiego stopnia. System weryfikacji efektów kształcenia, zdefiniowany na poziomie przedmiotów i modułów kształcenia obejmuje wszystkie kategorie efektów, daje możliwość ich zmierzenia, jest zestandaryzowany i zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen. System jest oparty na tradycyjnej palecie metod: egzamin ustny i pisemny, zliczenie, kolokwium, projekt, referat / prezentacja, inne (obserwacja postawy). W zestandaryzowanym wzorze sylabusu znajduje się rubryka: „Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia uzyskanych przez studenta”. Prowadzący wpisują w niej zazwyczaj typowe dla szkolnictwa wyższego formy, np. egzamin, zaliczenie, ocenianie projektów przygotowanych przez studentów.

Na studiach drugiego stopnia należy sugerować dalsze doskonalenie kart przedmiotów, by bardziej jednoznacznie wskazywały, jakimi metodami i narzędziami weryfikuje się wybrane efekty kształcenia, w szczególności, z uwagi na praktyczny profil nauczania na studiach

magisterskich warto wskazać tę korelację względem efektów kształcenia z zakresu umiejętności.

Ponadto należy zwrócić uwagę, że obecność na zajęciach nie jest weryfikatorem stopnia osiągnięcia efektów kształcenia, może być natomiast traktowana jako warunek formalny uzyskania zaliczenia końcowego.

W odniesieniu do praktyk studenckich bardzo precyzyjnie określono obowiązki względem organizatora praktyk, Uczelni, praktykanta. Także jednoznacznie sprecyzowano warunki zaliczenia praktyki zawodowej zaświadczenie jej odbycia, dokumentacja ujęta jest (od bieżącego roku akademickiego) w dzienniczku, w okresie wcześniejszym w studenckim sprawozdaniu z realizacji praktyk.

Przyjęte zasady pozwalają na zaliczenie w miejsce praktyki studenckiej w obozie naukowym lub wykonywanie pracy zawodowej w o specyfice zbieżnej z wymaganiami praktyki.

ZO uważa za niewłaściwe, by udział w obozie naukowym mógł stanowić podstawę zwolnienia z realizacji praktyki studenckiej na studiach o profilu praktycznym. Natomiast w odniesieniu do zwalniania na podstawie wykonywanej pracy zarobkowej (wolontariatu) ZO PKA sugeruje poddawanie tychże studentów weryfikacji w Uczelni pod kątem osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, by ta weryfikacja nie bazowała wyłącznie na postawie własnego sprawozdania studenta.

Wskazany przez Uczelnię odsiew oscyluje na poziomie 111 osób (kilkanaście procent), przyczyny mają charakter powszechny dla szkół wyższych, a Uczelni są znane. Dominują skreślenia z powodu niezaliczenia przedmiotu.

Uczelnia nie prowadzi na ocenianym kierunku studiów kształcenia na odległość. Jednocześnie w procesie kształcenia w szerokim zakresie wykorzystywane są nowe technologie.

- 4) Jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia

W 2012 roku został wprowadzony w Uczelni projekt badawczy *Losy zawodowe absolwentów PWSZ im. rtm. W. Pileckiego w Oświęcimiu*, którego celem jest poznanie sposobu kształtowania się kariery zawodowej absolwentów z uwzględnieniem tego, czy podejmują pracę zgodną z kierunkiem wykształcenia oraz przydatności wiedzy, umiejętności i kompetencji zdobytych podczas studiów. Badanie ma charakter poufny. Dwa główne zagadnienia zawarte w kwestionariuszu: kształtowanie się sytuacji absolwentów na rynku pracy, ocena studiów pod względem programów studiów (obszary wiedzy, umiejętności związane ze studiowanym kierunkiem). Uzyskane wyniki są udostępniane władzom Uczelni, kierownikom jednostek oraz Pełnomocnikowi ds. zapewnienia jakości kształcenia, stając się ważnym elementem w procesie opracowywania programów kształcenia do rzeczywistych potrzeb rynku pracy. Informacje użyczane są także zainteresowanym instytucjom zewnętrznym. Monitorowanie losów absolwentów odbywa się w trzech etapach: pierwszy z nich dokonywany po sześciu miesiącach od ukończenia studiów. Kolejnym krokiem jest przeprowadzenie ankiety dla absolwentów po trzech i pięciu latach od ukończenia studiów. W trakcie wizytacji przedstawiono podsumowanie Badania w przypadku dyplomantów, którzy

ukończyli studia w 2013 roku. Wyniki analizy są przedstawiane na posiedzeniu Senatu Uczelni. W badaniu prowadzonym w roku 2013 uczestniczyło 49 studentów (na wysłanych 223 formularzy). Tylko 10 absolwentów politologii wypełniło ankietę. Ankieta pod względem merytorycznym nie budzi zastrzeżeń, jej analiza ma jednakże charakter bardziej ogólny. Z podsumowania, a także z komentarzy do poszczególnych pytań, nie wynika wiedza odnosząca się do absolwentów kierunku politologia. Z dokumentacji tej nie wynika, w jaki sposób Uczelnia może wykorzystywać powyższe badania na rzecz modyfikacji kształcenia politologicznego.

Kierunek politologia realizowany w PWSZ w Oświęcimiu, uzyskał pozytywną ocenę PKA decyzją z dnia 17 września 2009 roku. Wskazane w niej uwagi i zalecenia obejmowały 6 kryteriów.

Zdaniem ZO zostały one w całości uwzględnione i zrealizowane, znalazły też one wyraz w procesie rozwoju kierunku, szczególnie poprzez zmianę profilu kształcenia oraz uruchomienia specjalności.

Uwagi dot. studiów pierwszego stopnia nie odnosiły się do efektów kształcenia. Na studiach drugiego stopnia nie dokonywano oceny jakości kształcenia.

Załącznik nr 4. Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Prace etapowe. Prace etapowe nie budzą większych zastrzeżeń, należycie przygotowano testy pod względem merytorycznym, ściśle odnosiły się do treści kształcenia. Z uwagi na ich specyfikę weryfikują głównie wiedzę oraz umiejętności kognitywne. Wszystkie prace etapowe, testy, są archiwizowane w kopertach z opisem umożliwiającym ich identyfikację. Merytorycznie zastosowane sposoby weryfikacji efektów kształcenia są odpowiednie do specyfiki realizowanych przedmiotów. Brak informacji co do omawiania wyników sprawdzianów - testów ze studentami. Brak też wynikających z nich wniosków.

Prace dyplomowe

Ekspert nr 1. Prace dyplomowe w swej masie odnoszą się do kierunku studiów i specjalności. Tematy są zróżnicowane. W pracach dominuje opis, większego wykorzystywania należy oczekiwać względem politologicznej siatki pojęciowej. Dopracowania wymagają bezwzględnie wstępy prac o komponenty metodologiczne, które w kolejnych częściach pomogłyby studentowi przy pisaniu. Za niewystarczające należy uznać posiłkowanie się literaturą obcojęzyczną, szczególnie przy pracach wchodzących w zakres stosunków międzynarodowych czy europejskich. Poprawy wymaga nadzór promotorski realizowany przez cały okres seminarium. Należy zmodyfikować wzór recenzji, by dostosować go do poziomu i profilu kształcenia oraz wykazania osiągnięcia efektów kształcenia.

Ekspert nr 2. Na podstawie analizy prac dyplomowych należy stwierdzić, że nie budzą one poważniejszych zastrzeżeń. Ich tematyka jest zgodna z kierunkiem dyplomowania. Są dość obszerne i w miarę starannie opracowane. Zastrzeżenia budzić mogą najczęściej nie dość wyczerpujące wstępy, które przeważnie nie zawierają wszystkich niezbędnych elementów

takich jak: określenie problemu badawczego, sformułowanie hipotez, przedstawienie stanu badań nad tematem, charakterystykę wykorzystanej literatury, omówienie struktury pracy oraz zawartości poszczególnych rozdziałów. Recenzje zostały sporządzone prawidłowo. Odpowiednia jest struktura egzaminu dyplomowego. Dyplomant proszony jest na wstępie o zaprezentowanie pracy, a następnie zadawane są mu pytania, spośród których przynajmniej jedno dotyczy studiowanej specjalności.

Ekspert nr 3. Tematyka prac mieści się w zakresie politologii oraz realizowanych specjalności. Prace dyplomowe reprezentują zróżnicowany poziom, przy czym widoczne są dalej ich niedostatki metodologiczne, m.in. brakuje deklaracji oraz stosowania podejść metodologicznych i technik badawczych właściwych politologii, czego widocznym przykładem są w sumie słabe wstępy. W tym ostatnim względzie warto ujednoczyć strukturę wstępów, która powinna kolejno zawierać następujące elementy: a) wprowadzenie do tematyki pracy, b) określenie celu poznawczego pracy, c) określenie hipotez badawczych poddanych weryfikacji, d) określenie założeń metodologicznych pracy, e) analizę wykorzystanych źródeł, f) omówienie struktury pracy i treści poszczególnych rozdziałów. Stosunkowo dobrze prezentuje się baza źródłowa prac – z zasady jest ona zróżnicowana, obejmuje tak źródła pierwotne jak i wtórne. Recenzje są pod względem merytorycznym rozbudowane ale nie są sporządzane na typowym formularzu. Kwestionariusz recenzji nie zawiera nagłówka z nazwiskiem autora oraz decyzji określonego podmiotu kierującego prace do recenzji. Na dobrym poziomie jest w sumie dokumentacja egzaminu dyplomowego, choć w formularzu brakuje ujęcia nazwisk i ocen promotora i recenzenta. Niedociągnięciem jest w zasadzie ograniczanie pytań na egzaminie dyplomowym do tematyki wynikającej ze specjalności.

Uczelnia wypracowała i realizuje nowy regulamin egzaminu dyplomowego. Przyjęte w nim rozwiązania są poprawne. W tym przypadku wskazane byłoby jednak rozszerzenie formuły egzaminu dyplomowego. Obecnie obejmuje on prezentację pracy oraz odpowiedzi na pytania z zakresu specjalności. Warto byłoby przyjąć, że egzamin w formie ustnej obejmować będzie odpowiedzi na pytania z zakresu: kierunku, specjalności i pracy dyplomowej.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego:

- w pełni na poziomie studiów pierwszego stopnia

- w pełni na poziomie studiów drugiego stopnia

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszą się należycie do programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku. Efekty kształcenia dla profilu praktycznego uwzględniają regionalne i lokalne potrzeby rynku pracy i działających na nim podmiotów, natomiast realizowany w ramach profilu ogólnoakademickiego uwzględnia standardy naukowe. Uwzględnia się także wzorce i doświadczenia międzynarodowe właściwe dla realizowanego zakresu kształcenia. Efekty kształcenia uwzględniają wybrane efekty kształcenia dla obszaru kształcenia, poziomu i profilu praktycznego, do którego kierunek ten został przyporządkowany.

2) Efekty kształcenia na kierunku politologia zostały opracowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne, ale korekty wymagają sylabusy. Sylabusy udostępniane są studentom w formie papierowej na pierwszych zajęciach w semestrze oraz w dziekanacie.

3) jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

4) Uczelnia przeprowadziła monitoring losów zawodowych absolwentów w formie projektu badawczego realizowanego przez pracownika Biura Karier w roku 2014, jednak nieznaczna zwrotność ankiet oraz sposób analizy danych na poziomie Uczelni nie pozwala na jednoznaczne wyciągnięcie wniosków, które mogłyby wspomóc doskonalenie procesu kształcenia na kierunku politologia.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- 1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta

Studia pierwszego stopnia. Realizowany program studiów umożliwia osiągnięcie każdego z określonych celów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Kierunkowe efekty kształcenia zostały właściwie rozpisane na efekty przedmiotowe/modułowe i przyporządkowane im oraz powiązane z treściami zajęć. Studia pierwszego stopnia zapewniają studentom szeroką gamę przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych. Jednocześnie większość zajęć ma formę ćwiczeń, konwersatoriów i warsztatów, co pozwala na kształcenie umiejętności i kompetencji społecznych. Do prowadzenia zajęć w ramach przedmiotów specjalnościowych przewidziane są osoby, które zdobyły doświadczenie poza szkolnictwem wyższym. Studia umożliwiają łączenie teorii z praktyką (warsztaty, praktyki, seminaria, wyjazdy krajowe i zagraniczne). Tym celom służą także przewidziane w programie studiów praktyki zawodowe.

ZO potwierdził uzasadnione zróżnicowanie programów i efektów kształcenia realizowanych w ramach profilu ogólnoakademickiego /III rocznik/ oraz praktycznego /roczniki I i II/.

W czasie wizytacji potwierdzenie znalazło stanowisko władz Uczelni, że tak program jak i realizacja kształcenia i planu studiów o profilu praktycznym różnią się od tych o profilu ogólnoakademickim. Za taką oceną przemawiają m.in. takie elementy jak:

1. zdecydowanie ograniczono wymiar godzin poświęconych zajęciom w formie wykładów na rzecz zajęć w formie ćwiczeń i konwersatoriów. Znalazło to też odzwierciedlenie w liczbie egzaminów – w przypadku profilu praktycznego ich liczba wynosi nie więcej niż 3-4 w semestrze;
2. porównując oba profile, zasadnicza różnica jest widoczna w zdefiniowanych przedmiotowych efektach kształcenia. Przy profilu praktycznym główny nacisk w przypadku efektów przedmiotowych jest położony na umiejętności i kompetencje społeczne, kosztem kategorii: wiedza. Różnica widoczna jest również w treściach poszczególnych przedmiotów, gdzie większy nacisk postawiony jest na wiedzę praktyczną.

Studia pierwszego stopnia realizowane są w ramach 6 semestrów. Łączna liczba godzin związana z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego wynosi 2175 godzin, W poszczególnych semestrach (w zależności od specjalności) liczba ta wynosi: w I semestrze: 390, II: 390, III: 345-375, IV: 345-375, V: 345, VI – 330. Liczba przedmiotów w poszczególnych semestrach pozostaje na poziomie 10 – 13, w tym że w okresie realizacji specjalności stanowią one około połowę przedmiotów. I tak w semestrze I jest łącznie 11 przedmiotów, II – 10, III – 10, w tym 4 w ramach specjalności, IV - 10, w tym 5 w ramach specjalności, V – 12, w tym 6 w ramach specjalności oraz VI – 13 przedmiotów, w tym 8 w ramach specjalności do wyboru. W tym ostatnim kontekście wydaje się, że w dwu ostatnich semestrach liczba przedmiotów, w tym szczególnie w ramach specjalności, jest za duża. To jest bowiem jednocześnie okres wyboru i realizacji badań służących przygotowaniu pracy dyplomowej.

Obecnie realizowane są dwie specjalności: „Polityka bezpieczeństwa” oraz „Media i prawa człowieka”. Rozpoczynają się one od III semestru, co jest biorąc pod uwagę realizowany profil kształcenia, rozwiązaniem poprawnym, tym bardziej, że realizowane wcześniej przedmioty dają wystarczające podstawy wiedzy politologicznej.

W opinii ZO czas trwania nauki oraz dobór treści kształcenia są właściwe zaś formy dydaktyczne zajęć pozostając zróżnicowane mieszczą się w praktyce nauczania w obszarze nauk społecznych. Uczelnia wprowadzając stosunkowo dużo godzin ćwiczeń i zajęć warsztatowych właściwie realizuje profil praktyczny.

Plan studiów drugiego stopnia obejmuje: 4 semestry, każdy po 30 ECTS; wymiar godzin: studia stacjonarne: 375, 345, 315, 195, razem 1280, z tego wykłady 405, ćwiczenia 575, konwersatorium 300: studia niestacjonarne: 225, 207, 216, 111, z tego wykłady 243, ćwiczenia 315, konw. 201, razem 759. Czas trwania kształcenia jest zgodny z przepisami prawa, właściwy także z punktu widzenia celów kształcenia i katalogów przyjętych efektów. Treści nauczania mają politologiczny charakter, wiążą się ponadto ze specjalnościami.

Formy zajęć dydaktycznych mają tradycyjny akademicki charakter, są właściwie dobrane i przyczyniają się do osiągnięcia celu finalnego. Zdaniem studentów program studiów jest dostosowany do możliwości oferowanych przez Uczelnię a umiejętności i wiedza, których nabycie w trakcie realizacji programu założono, są osiągalne na każdym etapie kształcenia dzięki formom i metodom prowadzenia zajęć, ich przemyślanej sekwencji oraz sposobom organizacji i weryfikacji praktyk.

Studenci mają możliwość indywidualizacji procesu kształcenia w drodze indywidualnego planu i programu studiów lub indywidualnej organizacji studiów – możliwości te zostały pozytywnie ocenione przez studentów i ZO.

Studia drugiego stopnia. Realizacja programu kształcenia bazuje na **syllabusach** odrębnie dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, opracowanych według jednego wzorca, który zawiera obok elementów formalnych, także efekty kształcenia modułowe wraz z odniesieniem do kierunkowych, wymagania wstępne, cel zajęć, podział godzin zajęć na formy

aktywne i konsultacje, podział nakładu pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów kształcenia, stosowane metody dydaktyczne, metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia uzyskanych przez studenta, formę i warunki zaliczenia oraz zasady dopuszczenia do zaliczeń, treści kształcenia, wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej. Z kart przedmiotów nie wynika udział poszczególnych składowych zaliczeń w łącznej ocenie uzyskanej za ćwiczenia (np. test, aktywność, obecność, referat).

Studia pierwszego stopnia. Punktacja ECTS przyjęta w ramach realizacji kierunku została zmodyfikowana według zaleceń poprzedniej wizytacji PKA. Obecnie jest zgodna z ogólnymi zasadami Europejskiego Systemu Transferu Punktów oraz z zapisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z 27 lipca 2005 r., z późniejszymi nowelizacjami., gdzie 1 pkt ECTS odpowiada 25 – 30 godzinom pracy studenta. W przypadku wizytowanego kierunku zasadą jest, że 1 punkt ECTS odpowiada 25 godzinom pracy studenta. Liczba punktów przewidziana w planie studiów, która jednocześnie jest podstawą uzyskania kwalifikacji na poziomie studiów pierwszego stopnia, wynosi 180. Ich rozłożenie w poszczególnych semestrach jest równomierne (w każdym semestrze studiów po 30 punktów ECTS), w okresie jednego roku akademickiego student uzyskuje 60 punktów ECTS. Uzyskanie 30 punktów ECTS jest jednocześnie podstawą zaliczenia poszczególnych semestrów studiów.

Analiza dostarczonej dokumentacji pozwala stwierdzić, że program studiów umożliwia studentowi wybór modułów kształcenia w wymiarze pozwalającym na uzyskanie 63 punktów ECTS (co oznacza 35% punktów niezbędnych do ukończenia studiów I stopnia). Z tego przedmioty specjalnościowe stanowią 49 ECTS, język obcy do wyboru 4 ECTS a seminarium dyplomowe 10 ECTS. Podczas zajęć ogólnouniversyteckich studenci uzyskują 4 punkty ECTS: *Ochrona własności przemysłowej i prawa autorskiego* (2 ECTS), *Wychowanie fizyczne* (1 ECTS) oraz *Bezpieczeństwo i higiena pracy* (1 ECTS).

Parametry kierunku studiów drugiego stopnia:

- a. **ECTS w ramach całego cyklu kształcenia - 121**
- b. Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału stron: st.stac.77% i st. niestac. 64,1% punktów ECTS dla programu;
- c. ECTS za zajęcia podstawowe – 40, 135/81 godzin;
- d. ECTS za zajęcia kierunkowe 30 ECTS, 375/237 godzin;
- e. ECTS za zajęcia „pozostałe obowiązkowe” 43, 505/171 godzin;
- f. ECTS za zajęcia specjalnościowe 37, 360/216 godzin, język obcy do wyboru 4, seminarium dyplomowe – 20;
- g. ECTS za zajęcia praktyczne – 17;
- h. ECTS za zajęcia ogólnouniversyteckie – 6 (75/godziny wliczone do p. pozostałych obowiązkowych);
- i. ECTS za zajęcia wychowania fizycznego – 1;
- j. ECTS za moduły do wyboru – 61, tj. 50,83% punktów *ECTS*.

Przyjęta punktacja ECTS czyni zadość przepisom prawa, jest także właściwa w odniesieniu do przyjętej koncepcji nauczania na studiach magisterskich.

Struktura programu studiów pierwszego i drugiego stopnia jest właściwa z uwagi na sekwencję treści kształcenia wyrażonych konkretnymi modułami. Plan studiów wskazuje grupy przedmiotów tworzących kategorię przedmiotów: obowiązkowych, ogólnouczeniowych, specjalnościowych. Układ przedmiotów jest właściwy pod względem merytorycznym i dydaktycznym. Przedmioty kończą się zal./egzaminem. Każdy przedmiot/moduł ma wyodrębnione godziny wykładowe i ćwiczeniowe oraz formy zaliczeń powyższych części.

Specjalności na poziomie licencjackim: Prawa człowieka, Zarządzanie rozwojem lokalnym i regionalnym, Bezpieczeństwo lokalne i regionalne, Komunikowanie społeczne.

Program **na poziomie magisterskim** przewiduje dwie specjalności: Prawa człowieka, Zarządzanie w rozwoju lokalnym i regionalnym. Przedmioty specjalnościowe - na studiach stacjonarnych 360 godzin, w tym 90 godzin wykładów, 90 godzin ćwiczeń oraz 180 konw., 37 ECTS; na studiach niestacjonarnych 216 godzin.

Reasumując, na zajęciach specjalnościowych dominującą formą są zajęcia konwersatoryjne/laboratoryjne. Wykorzystuje się narzędzia internetowe jako element wspomagający głównie do celów komunikacji i dystrybucji informacji. Dobór przedmiotów do specjalności jest właściwy merytorycznie i zawiera się w deklarowanych efektach kształcenia.

Studia pierwszego stopnia. Praktyka zawodowa jest integralną częścią planu studiów i programu nauczania na wizytowanym kierunku. Student jest zobowiązany do odbycia praktyki zawodowej w terminie do końca piątego semestru studiów. Okres trwania praktyki na profilu ogólnoakademickim (rocznik 3) wynosi trzy tygodnie zaś na profilu praktycznym sześć tygodni. Dla studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2014/2015 wymiar obowiązkowych praktyk to dwanaście tygodni. Jak wynika z regulaminu praktyk zawodowych ich celem jest realizacja i weryfikacja efektów kształcenia a także nabycie umiejętności niezbędnych do pracy zawodowej. Zadania ramowe praktyki to: zapoznanie studenta z jednostką przyjmującą, jej strukturą organizacyjną oraz zadaniami poszczególnych komórek i ich wzajemnymi powiązaniem; zapoznanie z systemem regulacyjnym jednostki przyjmującej: regulaminem wewnętrznym, przepisami o dyscyplinie pracy, przepisami BHP, opisami stanowisk; zapoznanie z systemem informacyjnym jednostki przyjmującej: organizacją sekretariatu, obiegiem dokumentów i ich klasyfikacją oraz ich przechowywaniem i niszczeniem; zapoznanie z postępowaniem z informacjami niejawnymi: tajemnicą służbową, handlową; zapoznanie ze sposobem funkcjonowania systemu informatycznego wspierającego system informacyjny; zapoznanie z procesem podejmowania decyzji w jednostce przyjmującej; zapoznanie z organizacją i działalnością komórki współpracującej z zagranicą, bądź z komórką której działalność w jednostce przyjmującej zależy od kontaktów zagranicznych, systemów regulacyjnych (prawnych) bądź źródeł finansowania. W przypadku wizytowanego kierunku w dzienniczkach praktyk wykazywano takie czynności jak : tworzenie i redakcję tekstów i dokumentów; tworzenie baz danych; udział w pracach związanych z pisaniem projektów; pomoc w obsłudze grup obcojęzycznych; pomoc w obsłudze handlu międzynarodowego; prace organizacyjne. Z dokumentacji wynika, że

miejsca realizacji praktyk są dostosowane do charakteru kierunku. Miejsce ich realizacji to najczęściej: sektor publiczny - administracja państwowa i samorządowa, biura poselskie i senatorskie, prasa, radio, telewizja; sektor prywatny - firmy komercyjne prowadzące działalność międzynarodową w szczególności importerzy i eksporterzy, agencje turystyczne; III sektor - organizacje międzynarodowe i organizacje pozarządowe prowadzące działalność międzynarodową i ich polskie oddziały, organizacje kościelne prowadzące działalność europejską, siedziby i oddziały partii politycznych, związków zawodowych. Programy praktyk zawodowych dostosowane są do wybranych przez studentów specjalności. Wszystkie praktyki objęte zostały kontrolą przez wyznaczonych opiekunów merytorycznych. Celem kontroli jest sprawdzenie stopnia realizacji programu praktyk, a w szczególności stworzonych przez zakład pracy warunków do odbycia praktyki. Ważnym elementem nadzoru jest też ocena wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu praktyki. Student odbywa praktykę pod kierunkiem opiekuna praktyk z ramienia Uczelni oraz opiekuna z ramienia zakładu pracy. Praktyki zawodowe podlegają odrębnej ocenie i stanowią warunek zaliczenia V semestru studiów. Ocena pozytywna jest wypadkową wpisów w dzienniczku praktyk, pod kątem zgodności z programem i celami praktyki, oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii osoby sprawującej opiekę nad studentem w danej placówce. Praktykę zawodową zalicza opiekun praktyki z ramienia Uczelni przez wpis do karty egzaminacyjnej i indeksu oraz dzienniczka praktyk. W opinii ZO dokumentacja realizacji i zaliczenia praktyk studenckich jest prowadzona prawidłowo, dzienniczki praktyk zawierają ocenę merytoryczną, która odnosi się do postawy studenta, jego wiedzy, umiejętności, kompetencji i osobistego zaangażowania. Dokumentacja pozwala uznać uczelniany nadzór nad praktykami studenckimi za właściwy.

Z celów kształcenia właściwie wyprowadzono **sylwetkę absolwenta**, odnoszącą się zarówno do treści/efektów kształcenia kierunkowego oraz specjalnościowego. Opis absolwenta odnosi się do WUK. Widoczna jest spójność pomiędzy tradycyjnym nauczaniem, a praktyką studencką (jej wymiarem, terminem i miejscami realizacji).

Praktyki studenckie **na poziomie magisterskim** są realizowane w miejscach powiązanych z kierunkiem kształcenia, bazują na Regulaminie praktyk studenckich wskazującym na konieczność spełnienia przez Uczelnię, opiekuna praktyk oraz studentów wymogów zgodności miejsca i treści nauczania w ramach praktyk studenckich z planem studiów, z cyklem kształcenia. Regulamin praktyk określa ich cel jako poznanie specyfiki pracy zawodowej, wykształcenie umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej zdobytej w toku nauczania, zdobycie materiałów niezbędnych lub wspomagających napisanie pracy dyplomowej. System kontroli praktyk ze strony Uczelni i placówek ich odbywania jest właściwy, strony współpracują ze sobą. Praktykę potwierdza się w dokumentacji, która wskazuje zakres realizowanych efektów kształcenia, a także w stosownej dokumentacji sporządzanej przez instytucję przyjmującą. Student w Sprawozdaniu z realizacji praktyk powinien opisać zakres powierzonych obowiązków i przebieg praktyki. Praktyka powinna być zaliczona do końca 4 semestru.

Uczelnia okazała wykaz instytucji, z którymi kooperuje realizując praktyki studenckie. Są to przede wszystkim regionalne i lokalne przedstawicielstwa władzy publicznej oraz

stowarzyszenia i instytucje społeczno – polityczne. Dołączono listy intencyjne o współpracy w tym zakresie.

Zachodzi spójność efektów kształcenia, treści programowych oraz wykorzystywanych form i metod dydaktycznych, właściwych dla uzyskania celów i efektów kształcenia. Realizowane kursy umożliwiają studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta.

Proces organizacji kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia jest realizowany w ramach adekwatnych form zajęć, ich organizacji, a także podziału semestru na okres zajęć i sesji egzaminacyjnej.

Studia pierwszego stopnia. Studenci realizują efekty kształcenia i treści w ramach ćwiczeń, konwersatoriów i warsztatów, na których prowadzący stosują aktywne metody nauczania, zajęcia często odbywają się poza Uczelnią w miejscach ściśle związanych ze specyfiką danej specjalności. Tradycyjne wykłady są zastępowane przez wykłady konwersatoryjne, spora część zajęć realizowana jest właśnie przez praktyków.

Studia drugiego stopnia. Zajęcia dydaktyczne są realizowane głównie w postaci wykładów, ćwiczeń, laboratoriów. Elementy praktyczne są obecne w zasadzie na większości zajęć (praca w grupach, praca na tekście źródłowym, zajęcia projektowe, dyskusja). Obecne są także komponenty powiązane z projektami, kojarzeniem wiedzy i doświadczeń ze sfery otoczenia szkoły z realizacją treści nauczania.

Reasumując należy uznać właściwość powiązania form zajęć z ich efektami kształcenia i celem.

System punktowy ECTS, służący procesowi krajowej i międzynarodowej wymiany studentów, w przypadku wizytowanej Uczelni jest w niewielkim stopniu wykorzystywany. Wg władz PWSZ wynika to z charakteru studiów licencjackich, a nie z braku takich formalnych możliwości. Ich zdaniem zainteresowanie tą formą studiowania jest prawie zerowe. W ostatnich latach, w roku 2013 w ramach LLP ERASMUS wyjechał tylko 1 student. W zasadzie nie wykorzystywana jest także możliwość kształcenia w oparciu o indywidualny plan studiów i program kształcenia. Zgodę na takie studiowanie wydaje Rektor na wniosek studenta zaopiniowany pozytywnie przez dyrektora Instytutu. Studiowanie według Indywidualnego planu studiów i programu kształcenia odbywa się pod indywidualną opieką nauczyciela akademickiego wskazanego przez dyrektora Instytutu.

W dużo szerszym zakresie, obejmującym kilkadziesiąt osób, indywidualizacja kształcenia realizowana jest na ocenianym kierunku w oparciu o tzw. indywidualny tok studiów. Indywidualny tok studiów może polegać m.in. na zmianach w sekwencyjnym systemie zajęć i egzaminów oraz modyfikacji formy zaliczeń i egzaminów.

W ocenie ZO wymiana międzyuczelniana i międzynarodowa służąca indywidualizacji kształcenia jest na niskim poziomie. W przypadku studentów uczestniczących w wymianie międzynarodowej w dokumentacji wykazana została jedna osoba, która wyjechała w roku 2013 w ramach LLP ERASMUS. Nieco lepiej wygląda liczba wyjeżdżających nauczycieli: w roku 2011 było ich 3; 2012 – 2 a w roku 2014 – także 2.

Z dokumentacji wynika, że studenci niepełnosprawni mają zapewnioną odpowiednią pomoc i wsparcie w procesie kształcenia, przewidziane są m.in. różne formy sprawdzania osiągniętych efektów kształcenia w takich przypadkach.

Plany studiów pierwszego i drugiego stopnia przewidują praktykę zawodową, seminarium dyplomowe, zajęcia w j. obcym, lektoraty językowe, co można uznać za wystarczające spełnienie wymogów indywidualizacji kształcenia na poziomie oferty edukacyjnej. Oprócz tego Uczelnia oferuje możliwość samorealizacji poprzez koła naukowe, aktywność na pograniczu szkoły i jej społecznego otoczenia.

- 2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość

Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość pod względem merytorycznym, dyscypliny naukowej, są właściwie skojarzone z profilem oraz poziomem kształcenia. Karty kursów obrazują, że do wybranych efektów kształcenia należycie dopasowano treści nauczania, pozycje literatury, formy przekazu i organizację zajęć.

Kierunek politologia realizowany w PWSZ w Oświęcimiu, uzyskał pozytywną ocenę PKA decyzją z dnia 17 września 2009 roku. Wskazane w niej uwagi i zalecenia obejmowały 6 kryteriów. Zdaniem ZO zostały one w całości uwzględnione i zrealizowane, znalazły też one wyraz w procesie rozwoju kierunku, szczególnie poprzez zmianę profilu kształcenia oraz uruchomienia specjalności.

W zakresie uwag i zaleceń wobec programu studiów podjęto następujące działania:

- a. nowy program kształcenia (przyjęty 23.09.2013) uwzględnia 180 punktów ECTS, które musi zyskać student w ciągu sześciu semestrów;
- b. przyjęto nowe przyporządkowanie punktów ECTS poszczególnym przedmiotom, przyjmując zasadę, że jeden punkt odpowiada nakładowi 25 godzin pracy studenta;
- c. w programie studiów przyjętym 23.09.2013 r. okres praktyk został wydłużony do 6 tygodni, następnie ze względu na praktyczny profil studiów do 12 miesięcy.
 1. W kontekście uwag i zaleceń w zakresie kryterium proces dyplomowania:
 - a. ustalono nowe zasady przebiegu egzaminu dyplomowego, wg których student najpierw prezentuje swoją pracę (główne założenia, pytania badawcze, hipotezy, charakterystyka literatury przedmiotu) a następnie odpowiada na trzy pytania z zestawu pytań związanych z daną specjalnością;
 - b. przyjęto zasadę, w myśl której praca nie powinna liczyć mniej niż 50 stron.

Na studiach drugiego stopnia nie dokonywano oceny jakości kształcenia.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego – w pełni
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Kierunkowe efekty kształcenia, sformułowane w oparciu o KRK, dobrze mieszczą się w specyfice nauk społecznych i humanistycznych oraz nauk o polityce jako dyscyplinie naukowej, tworzą spójną całość z pozostałymi elementami, tj. z treściami programowymi, formami dydaktycznymi i procedurą weryfikacji ocen, i tym samym sprzyjają kształtowaniu pożądanego profilu absolwenta. Czas trwania nauki oraz dobór treści kształcenia są właściwe zaś formy dydaktyczne zajęć pozostając zróżnicowane mieszczą się w praktyce nauczania w obszarze nauk społecznych. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, także formy zajęć oraz punktacja ECTS nie budzą zastrzeżeń. Uczelnia stwarza możliwości indywidualizacji kształcenia są one jednak wykorzystywane w niewystarczającym zakresie. Uczelnia wprowadzając stosunkowo dużo godzin ćwiczeń i zajęć warsztatowych właściwie realizuje profil praktyczny. Zdaniem studentów program studiów jest dostosowany do możliwości oferowanych Uczelnią, a umiejętności i wiedza, których nabycie w trakcie realizacji programu założono, są osiągalne na każdym etapie kształcenia.
2. Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu

Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych jak i - mimo pewnych wątpliwości - struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu. Podobnie dorobek naukowy kadry tworzącej minimum dla ocenianego kierunku jest w zasadzie adekwatny do realizowanego programu i zakładanych efektów.

Wątpliwości budzi ocena z punktu widzenia wymogów stawianych kierunkom o profilu praktycznym. Część kadry tworzącej minimum wskazuje na doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią, ale trudno uznać kwalifikacje dyplomowanego nauczyciela historii i wiedzy o społeczeństwie lub nauczyciela przedmiotów prawnych oraz społecznych w Kolegium Pracowników Służb Społecznych za doświadczenie zawodowe przydatne w kształceniu praktycznym studentów politologii. Podobnie w przypadku studiów podyplomowych z zakresu praw człowieka za przykład konkretnego doświadczenia zawodowego. Studia takie co prawda przygotowują teoretycznie do pełnienia roli eksperta z zakresu łamania praw człowieka, jednak doświadczenie tego typu można zdobyć dopiero podczas konkretnej działalności, w praktyce zawodowej. Trudno również uznać za doświadczenie przydatne w kształceniu praktycznym politologów wykonywanie zawodu nauczyciela języków obcych i tłumacza przysięgłego. Zachodzi zatem potrzeba wyeksponowania specyfiki nabywanych umiejętności w ww. dziedzinach aktywności pozauczelnianej.

Można natomiast uznać za takie doświadczenie pracę w samorządzie lokalnym, lokalnej społeczności, pełnienie funkcji w Radzie Miasta Oświęcim. Doświadczeniem zawodowym zdobytym poza Uczelnią dysponują natomiast osoby prowadzące zajęcia na specjalności

Polityka Bezpieczeństwa: tworzący kadrę minimalną (żołnierz zawodowy w stopniu komandora, inspektor wojewódzki w Centrum Zarządzania Kryzysowego w Katowicach) i ratownik wodny, jednak ich doświadczenie zawodowe nie jest związane z kierunkiem studiów, natomiast ich kompetencje w pełni odpowiadają tematyce prowadzonych zajęć. Doświadczeniem zawodowym zdobytym poza Uczelnią dysponuje również osoba ze stopniem naukowym doktora, która prowadzi zajęcia z problematyki medioznawczej na specjalności Media i Prawa Człowieka. Osoba ta jest ekspertem z zakresu komunikacji marketingowej, interpersonalnej i public relations, w praktyce zawodowej związany z działaniami marketingu kilku firm, jej doświadczenie zawodowe jest związane ze specjalnością i odpowiada prowadzonej dydaktyce, natomiast związek z kierunkiem studiów jest wątpliwy.

- 2) Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów

Zgodnie z Raportem samooceny do minimum kadrowego kierunku „politologia” Uczelnia zgłosiła 13 nauczycieli akademickich, w tym 5 w grupie samodzielnych nauczycieli akademickich, 8 w grupie nauczycieli ze stopniem naukowym doktora. ZO PKA przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji i rozmów przeprowadzonych z władzami Instytutu. W ocenie uwzględniono w szczególności posiadane stopnie naukowe i specjalizację naukową oraz dorobek nauczycieli akademickich. Sprawdzono również obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wliczeniu do minimum kadrowego.

Zgodnie z § 15 ust. 1 rozporządzenia z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370) minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia powinno stanowić co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. Uczelnia uzyskała uprawnienie do prowadzenia kształcenia na studiach drugiego stopnia decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 stycznia 2014 r. Kształcenie rozpoczęła w roku akademickim 2014/1015. Zgodnie z § 8 ust. 2 pkt 3a podstawowa jednostka organizacyjna Uczelni, która rozpoczyna kształcenie na nowym kierunku studiów, jest obowiązana spełniać wymagania dotyczące minimum kadrowego w stopniu zapewniającym prowadzenie zajęć przewidzianych w planie studiów nie później niż od początku pierwszego roku studiów pierwszego cyklu kształcenia na tym kierunku, z tym że wymagania dotyczące minimum kadrowego muszą zostać spełnione w pełnym zakresie w przypadku studiów pierwszego i drugiego stopnia – od początku drugiego roku studiów pierwszego cyklu kształcenia.

Kopie dyplomów znajdujące się w teczkach zostały poświadczane za zgodność z oryginałem. We wszystkich teczkach znajdują się dokumenty potwierdzające uzyskanie stopni i tytułów naukowych. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

W wyniku weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego ocenianego kierunku stwierdzono, iż wszystkie osoby

zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.). Stwierdzono także, że wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki § 13 ust. 1 ww. rozporządzenia, zgodnie z którym nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w Uczelni nie krócej niż od początku semestru studiów. Analiza obciążenia nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe pozwala na stwierdzenie, iż wszyscy nauczyciele akademicy spełniają warunki określone w § 13 ust. 2 powyższego rozporządzenia, zgodnie z którym nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli w danym roku akademickim prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych – w przypadku samodzielnego nauczyciela akademickiego lub 60 godzin zajęć dydaktycznych – w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora lub kwalifikacje drugiego stopnia.

Na podstawie analizy umów o pracę oraz informacji uzyskanych w czasie wizytacji można stwierdzić, iż nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe są zatrudnieni w Uczelni od kilku/kilkunastu lat, a niemal wszystkie umowy o pracę są zawarte na czas nieokreślony. Dla większości nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy.

Z analizy danych dotyczących składu minimum kadrowego na wizytowanym kierunku z okresu ostatnich 4 lat, tj. 2011/2012-2014/2015 wynika, że 9 spośród nauczycieli zaliczonych do minimum kadrowego w bieżącym roku akademickim było zaliczonych do minimum tego kierunku w roku akademickim 2013/2014, 2012/2013 oraz 2011/2012. Wobec powyższego można uznać, że minimum kadrowe jest stabilne.

Na studiach pierwszego stopnia minimum kadrowe stanowi 5 osób będących samodzielnymi nauczycielami akademickimi oraz 8 osób ze stopniem naukowym doktora.

Na studiach drugiego stopnia minimum kadrowe stanowią 2 osoby z tytułem profesora i stopniem naukowym doktora habilitowanego oraz 6 osób ze stopniem naukowym doktora.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe dla danego kierunku studiów, do liczby studentów jest określony w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 131). Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 3 ww. rozporządzenia. Wynosi 1: 16,5, przy obowiązującym na wizytowanym kierunku nie mniejszym niż 1: 160.

Na podstawie przedstawionej dokumentacji oraz dorobku naukowego kadry akademickiej tworzącej minimum dla ocenianego kierunku, można w zasadzie uznać, że w większości są one adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Nie sposób jednak pominąć faktu, że w kadrze tworzącej minimum dla kierunku politologia, znajduje się tylko jedna osoba, której zarówno wykształcenie (mgr politologii, doktorat z nauk o polityce), jak i publikacje, w sposób bezpośredni związane są z dziedziną i dyscypliną, do której merytorycznie przyporządkowane zostały efekty kształcenia przypisane do ocenianego kierunku. Zdecydowaną większość kadry tworzą natomiast historycy (5 osób) oraz socjolog, prawnik, religioznawca, dwóch filologów, ekonomista, żołnierz zawodowy, dr habilitowany

w zakresie nauk o bezpieczeństwie. Równocześnie jednak należy stwierdzić, że spośród kadry tworzącej minimum dla ocenianego kierunku, dwie osoby posiadają stopnie naukowe doktora z zakresu nauk o polityce oraz dwie stopnie dr habilitowanego z zakresu nauk o polityce, nadto jeden doktor złożył do druku pracę pt. *System polityczny Lichtensteinu*, która ma stać się podstawą do nadania mu stopnia naukowego dr habilitowanego nauk społecznych z zakresu nauk o polityce. Również druga osoba ze stopniem naukowym doktora podejmuje starania o wszczęcie procedury habilitacyjnej z zakresu nauk o polityce na podstawie pracy *Od Meciara do Dzurindy. Główne kierunki polityki zagranicznej Republiki Słowackiej w latach 1993-2002*. Również trzy osoby z grona młodych pracowników nauki z tytułem zawodowym magistra odbywają studia doktoranckie w Instytucie Europeistyki Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ oraz planują otwarcie przewodów doktorskich – wedle zapewnień - z zakresu nauk o polityce. Można mieć zatem nadzieję, że dalszy rozwój kadry sprzyjać będzie jej stabilizacji w kierunku tej dyscypliny. Ocena dorobku naukowego oraz wykazu publikacji kadry z ostatnich pięciu lat, pozwala na stwierdzenie, że dorobek ten jest związany z problematyką politologiczną. Jednak w zdecydowanej większości koncentruje się wokół myśli politycznej, a w mniejszym zakresie kwestii narodowościowych, praw człowieka, stosunków międzynarodowych, zagadnień związanych z szeroko rozumianą europeistyką. Nie sposób jednak nie odnotować faktu, że w kręgu zainteresowań badawczych kadry niewiele jest zagadnień właściwych dla nauk o polityce, takich jak problematyka systemów politycznych, partii politycznych czy marketingu politycznego. Nauczyciele akademicki, w tym tworzący kadrę minimalną dla kierunku, prowadzą zajęcia w zasadzie zgodnie z kwalifikacjami oraz adekwatnie do problematyki wokół której koncentrują swoje prace badawcze. Takie pozytywne odniesienia można zastosować wobec wybranych osób, którzy w ostatnich latach zajmuje się przede wszystkim problematyką totalitaryzmu i praw człowieka i zajęcia przez niego prowadzone („przesiedlenia, wypędzenia”, „ściganie i karanie zbrodni”, „Historia polityczna XX wieku”) odpowiadają jego kwalifikacjom oraz prowadzonym badaniom. Podobnie inny samodzielny pracownik nauki, którego prace badawcze i dorobek koncentrują się wokół polskiej myśli politycznej, zaś wykształcenie religioznawcze kieruje jego zainteresowania na obszar zagadnień związków wyznaniowych i religii, i dydaktyka skupia się na takich właśnie przedmiotach.

Pewne wątpliwości budzi prowadzenie niektórych zajęć przez osoby tworzące minimum kadrowe, których dorobek nie jest związany z tematyką tych zajęć. Uwagi te należy odnieść do dr nauk humanistycznych w zakresie historii, któremu powierzono prowadzenie zajęć z organizacji międzynarodowych, międzynarodowego prawa humanitarnego i terroryzmu międzynarodowego, tymczasem w jego dorobku brak jest publikacji związanych z tymi kwestiami. Wątpliwości budzi też adekwatność kwalifikacji innego doktora do prowadzenia przez niego zajęć z teorii polityki na poziomie studiów II stopnia, tymczasem specjalizuje się on w historii myśli politycznej, a jego ostatnie publikacje dotyczą najnowszej historii politycznej i modeli integracji europejskiej. Można też mieć pewne zastrzeżenia co do zasadności prowadzenia zajęć ze stosunków międzynarodowych przez samodzielnego pracownika nauki, co prawda wskazuje on na obszar swojej pracy badawczej który obejmuje współczesne stosunki międzynarodowe, które jednak *de facto* ograniczone są do Rosji oraz jej stosunków z Unią Europejską.

- 3) Jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z Uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą

Na podstawie przedstawionej dokumentacji, jak i w wyniku rozmów z przedstawicielami kadry, należy stwierdzić, że Uczelnia prowadzi właściwą politykę rekrutacji oceny, awansowania sprzyjające rozwojowi naukowemu pracowników. Trójka młodych pracowników odbywa studia doktoranckie, natomiast dwóch doktorów złożyło już prace, będące podstawą wszczęcia procedury habilitacyjnej. Uczelnia zapewnia finansowanie takich przewodów, jak też wsparcie w zakresie dofinansowania udziału pracowników w konferencjach naukowych pod warunkiem, że deklarowana aktywność konferencyjna będzie afiliowana przy PWSZ w Oświęcimiu. Uczelnia wspomaga też rozwój naukowy kadry poprzez zapewnienie jej możliwości publikowania na łamach własnych czasopism. W 2013 r. Uczelnia podpisała z Wydawnictwem Adam Marszałek umowę o współpracy przy współtworzeniu wraz innymi Instytutami Nauk Politycznych czasopisma „Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne”. Drugim czasopismem, wydawanym już wyłącznie przez Uczelnię, jest kwartalnik „Europa Środkowa. Central Europe”, którego I tom ukaże się niebawem, w skład Rady Naukowej wchodzi przedstawiciele środowisk naukowych z Ukrainy, Węgier i Słowacji. W pierwszym numerze tego czasopisma autorami większości tekstów są młodzi pracownicy Instytutu Nauk Politycznych im. Jana Karskiego. Możliwości publikacyjne stwarza też prowadzona w Uczelni aktywność konferencyjna o zróżnicowanym zasięgu. Wydawane są monografie oraz prace zbiorowe będące rezultatem tych konferencji. W tych opracowaniach pracownicy naukowcy Instytutu zamieścili swoje artykuły. Dla najmłodszych pracowników odbywających studia doktoranckie jest to ważne z punktu widzenia warunków, jakie muszą spełnić w celu np. otwarcia przewodów doktorskich.

Informacja o spotkaniu Zespołu Oceniającego z nauczycielami akademickimi. Spotkanie odbyło się w dniu 22 listopada 2014 roku w godz. 14.00 – 15.00. Obecnych było 7 osób. Z ramienia Zespołu Oceniającego w spotkaniu uczestniczyli eksperci merytoryczni będący nauczycielami akademickimi. Zebranie otworzył, witając przybyłych nauczycieli akademickich, przewodniczący ZO, który przedstawił istotę procesu akredytacyjnego oraz zasady prac ZO. Wywiązała się dyskusja, która dotyczyła następujących zagadnień:

1. miejsca PWSZ w systemie szkolnictwa wyższego we współczesnej Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem Uczelni w Oświęcimiu. Uczestnicy zwracali uwagę na historię Uczelni, związki z otoczeniem, sposoby kreowania jej wizerunku w powiązaniu z KZL Oświęcim – Brzezinka;
2. kondycji szkolnictwa wyższego we współczesnej Polsce. Zabierający głos wskazywali na nową jakość wynikającą z ostatnich zmian legislacyjnych oraz realizacji Krajowych Ram Kwalifikacji. Podkreślali tu biurokratyzację systemu, szybkie tempo wprowadzania zmian, niską akceptację środowiska, a z drugiej strony daleko idące zaangażowanie, mimo wielu wątpliwości, całego środowiska Uczelni;

3. wyzwań stojących przed politologią jako dyscypliną naukową oraz kierunkiem studiów. W tym kontekście podkreślano powiązanie koncepcji rozwoju kierunku z funkcjonowaniem Muzeum w Oświęcimiu;
4. roli Uczelni w regionie. Tu wskazywano na jej rolę kulturotwórczą, istotny dorobek w zbliżaniu społeczeństw i państw, szczególnie w ramach współpracy z RFN. Zwracano też uwagę na etapy w dziejach Uczelni: dynamiczny rozwój w wymiarze dydaktycznym, naukowym oraz infrastrukturalnym;
5. realizacji profilu praktycznego, realizacji praktyk zawodowych, profilowania programów oraz kadry. Podawano tu przykłady wsparcia Uczelni dla osób przygotowujących prace na stopień naukowy, rozwijającą się współpracę z podmiotami zewnętrznymi;
6. losów absolwentów Uczelni. W tym zakresie wyrażano opinie o dużym odsetku znajdujących pracę w wyuczonym zakresie. Podkreślano tu rolę współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, możliwości odbywania praktyk zawodowych, profil kształcenia;
7. funkcjonowanie transferu punktów ECTS oraz ERASMUSA. W tym względzie wskazywano na stosunkowo małe zainteresowanie ze strony studentów. Sugerowano szerszą aktywność w tym zakresie władz Uczelni oraz samorządu studentów;
8. perspektyw Uczelni. W tym względzie nauczyciele prezentowali optymistyczne stanowisko. Przedstawiano różne koncepcje działania sprzyjające rozwojowi Uczelni oraz kierunku studiów.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego – znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów. W procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z różnym doświadczeniem akademickim i praktycznym związanym z kierunkiem studiów, wymagane jest jednakże silniejsze wyeksponowanie posiadanych umiejętności i powiązanie ich z prowadzeniem konkretnych zajęć dydaktycznych.
- 2) Dorobek naukowy kadry tworzącej minimum kadrowe dla ocenianego kierunku jest w zasadzie adekwatny do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia oraz umożliwia prowadzenie dydaktyki w odpowiednim zakresie. Jest on osadzony w dyscyplinach tworzących i współtworzących tożsamość kierunku studiów. **Ponieważ przedstawiona ZO PKA dokumentacja nie poświadcza w sposób jednoznaczny, do jakich dyscyplin naukowych odnoszą się efekty kształcenia studiów drugiego stopnia, dlatego nie można uznać za spełnione tego kryterium tylko i wyłącznie z powodów formalnych.** Zapewniony jest właściwy stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku.
- 3) Oceniana jednostka prowadzi politykę, która sprzyja dalszemu rozwojowi pracowników naukowych (zwłaszcza młodych), jak też stwarza możliwości wymiany z ośrodkami zagranicznymi.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Zdaniem ZO Uczelnia posiada dobrą bazę dydaktyczną, umożliwiającą realizację zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzenie badań naukowych. W jej dyspozycji są dwa duże budynki dydaktyczne:

- 1). Collegium Primum, w którym znajduje się łącznie 11 sal wykładowych dla 411 studentów, w tym dwie aule po 100 miejsc, oraz dwie sale komputerowe;
- 2). Collegium sub Horologio, w którym znajdują się łącznie 23 sale dla 1417 studentów, w tym dwie aule i 3 czytelnie multimedialne z 40 komputerami.

Baza dydaktyczna jest własnością Uczelni. Sale są przygotowane do stosowania technik audiowizualnych, przy czym we wszystkich aulach jest sprzęt multimedialny. Proces dydaktyczny realizowany jest w budynkach dydaktycznych znajdujących się we właściwym stanie technicznym i estetycznym, odpowiadają one wymaganiom określonych w przepisach odnoszących się do bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów przeciwpożarowych i ochrony środowiska. Sale wykładowe i ćwiczeniowe wyposażone są w najnowszy sprzęt nagłaśniający i inny sprzęt dydaktyczny gwarantujący prawidłową realizację procesu dydaktycznego oraz zdobycie przez studentów wiedzy i umiejętności deklarowanych w celach kształcenia i sylwetce absolwenta. Studenci mają zapewniony dostęp do internetu i komputerów, także poza zajęciami, dla realizacji zadań pracy własnej. Studenci mogą również korzystać z dostępnej na terenie Uczelni bezprzewodowej sieci Wi-Fi.

Uczelnia nie dysponuje akademikiem oraz własną halą sportową. Na ukończeniu jest remont budynku z przeznaczeniem na dom studenta. Obecnie część studentów korzysta z internatu przy Zespole Szkół Zawodowych Towarzystwa Salezjańskiego w Oświęcimiu. Wychowanie fizyczne realizowane jest w sali gimnastycznej oraz na basenie "Chemikum" przy ulicy Bema 8 w Oświęcimiu. Na terenie kampusu znajduje się duży parking dla samochodów osobowych.

W Uczelni działa system biblioteczno-informacyjny zapewniający studentom dostęp do niezbędnych książek, skryptów, czasopism krajowych i zagranicznych, atlasów, map, baz danych itp. Biblioteka dysponuje Wypożyczalnią, Czytelnią oraz Czytelnią Multimedialną (wraz z bezpłatnym dostępem do internetu), a także trzema magazynami książek i jednym magazynem czasopism. Od początku istnienia (tj. od roku 2005) systematycznie i bardzo dynamicznie zwiększa swój księgozbiór. Obecnie gromadzi 33 tys. pozycji zinwentaryzowanych (w tym książki, kasety, filmy, dokumenty elektroniczne CD, DVD), 23 mapy oraz 14 280 rekordów opracowanych artykułów z czasopism.

Księgozbiór związany z ocenianym kierunkiem studiów obejmuje aktualne pozycje wskazane jako literatura podstawowa i uzupełniająca dla poszczególnych przedmiotów realizowanych w ramach wizytowanego kierunku studiów, w liczbie egzemplarzy zapewniającej studentom w miarę swobodny dostęp oraz literaturę umożliwiającą

prowadzenie badań naukowych w tym zakresie. W ostatnim roku Uczelnia wzbogaciła się o nowe pozycje książkowe w formacie „e-book”.

W czasie wizytacji władze Uczelni szczególnie podkreślały dynamicznie zwiększający się księgozbiór biblioteki. Nabytki to dary – 18 780 woluminów skatalogowanych, ale także publikacje czekające na opracowanie, pochodzące z innych bibliotek akademickich, wydawnictw, instytucji, od osób prywatnych, a przede wszystkim z Biblioteki Narodowej w Warszawie. Pomoc w organizowaniu księgozbioru dla studentów Politologii okazali również: Instytut Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Instytut Pamięci Narodowej w Krakowie, Instytut Pamięci Narodowej we Wrocławiu, Instytut Politologii UJ, Konsulat Generalny Republiki Federalnej Niemiec, Fundacja Konrada Adenauera, Ośrodek Myśli Politycznej w Krakowie, Rotary Club – Oświęcim oraz wiele wydawnictw wyższych Uczelni.

We wrześniu 2012 r. Biblioteka (na mocy umowy między Marszałkiem Województwa Małopolskiego a Kanclerzem PWSZ) przejęła księgozbiór Nauczycielskiego Collegium Języków Obcych w Suchej Beskidzkiej. Obok typowych podręczników lingwistycznych znalazło się tam sporo lektur z zakresu psychologii, socjologii, filozofii, politologii, pedagogiki i in.

W czasie wizytacji stwierdzono, że czytelnia posiada podręczny, aktualny księgozbiór związany z ocenianym kierunkiem studiów oraz z odpowiednią do liczby studentów ilość komputerów z dostępem do Internetu i specjalistycznych baz danych. W czytelni księgozbiór dla studentów Politologii podzielony jest na działy najbardziej odpowiadające zainteresowaniom korzystających. Są to: Międzynarodowe stosunki polityczne, Historia doktryn, Teoria polityki, Historia dyplomacji, Unia Europejska, Globalizacja, Terroryzm, Polityka bezpieczeństwa, Wojskowość, Historia powszechna, Historia Polski, Polska współczesna, Prawo, Prawo konstytucyjne, Konstytucje i parlamenty, Holokaust.

Na potrzeby studentów tworzone są zestawienia tematyczne, wykazujące literaturę dostępną w Bibliotece, a dotyczącą najczęściej opracowywanych tematów. Swoją ofertę Biblioteka PWSZ poszerza o dostępy do najważniejszych baz elektronicznych: - bazy ibuk; eIFL-EBSCO; bazy Elsevier; - PrawoPL.pl; INFOR LEX. Biblioteka PWSZ posiada również elektroniczny dostęp do następujących tytułów gazet: e-Rzeczpospolita (archiwum), e-Gazeta Wyborcza (archiwum), e-GP- internetowy pakiet Dziennika Gazety Prawnej. Na miejscu – w Czytelni - studenci mogą skorzystać ze 135 tytułów (w tym 34 z prenumeraty w Garmond Kraków) czasopism zarówno prasy codziennej, jak i branżowej. W jej skład wchodzi m.in. takie ważne dla politologii tytuły jak: „Politeja”, „Sprawy Międzynarodowe”, „Bezpieczeństwo Narodowe”, „Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego”, „Przegląd Politologiczny”, „Kronika Sejmowa”, „Nowa Europa Wschodnia”, „Osteuropa”, „Dialog Pheniben”, „Pro Memoria”, „Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne”.

W pracy Biblioteki PWSZ wykorzystywany jest program komputerowy Libra 2000.

W trakcie wizytacji stwierdzono, że obiekty Uczelni są dostosowane do osób niepełnosprawnych ruchowo. Drożne są ciągi komunikacyjne, dostęp do dziekanatów, biblioteki, czytelni. Budynki Uczelni przystosowane są do osób z niepełnosprawnościami

ruchowymi. Posiadają podjazdy dla wózków inwalidzkich oraz windy umożliwiające dostęp do sal dydaktycznych. Osoby z dysfunkcją wzroku mogą skorzystać ze specjalnie przygotowanych audiobooków z fragmentami podręczników akademickich. Niepełnosprawnymi zajmuje się Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych - obecnie funkcję taką pełni dr Jadwiga Oleksy (Instytut Pedagogiki).

W trakcie spotkań ZO z nauczycielami akademickimi oraz studentami pozytywnie ocenili oni bazę dydaktyczną Uczelni, chwając dobre wyposażenie sal wykładowych, pracowni przedmiotowych i laboratoriów komputerowych. Podkreślali przede wszystkim ich dobry standard wyposażenia, funkcjonalność, dostęp do komputerów i Internetu oraz zasoby biblioteki.

W ramach wizytacji zapoznano się także bazą danych o warunkach realizacji praktyk zawodowych przez studentów. Stwierdzono, że miejsca praktyk obejmują: instytucje administracji państwowej i samorządowej, organizacje międzynarodowe, podmioty o różnym profilu działalności funkcjonujące w obszarze międzynarodowym. Szczególne znaczenie mają tu podmioty związane z Muzeum Auschwitz – Birkenau. Praktyki są realizowane m.in. w: Państwowym Muzeum Auschwitz-Birkenau, Centrum Żydowskim w Oświęcimiu, Międzynarodowym Domu Spotkań Młodzieży w Oświęcimiu, Powiatowym Urzędzie Pracy w Oświęcimiu, Starostwie Powiatowym w Oświęcimiu, Komendzie Powiatowej Policji w Oświęcimiu, Komendzie Powiatowej Policji w Bieruniu, Urzędzie Gminy w Kętach, Urzędzie Miasta Oświęcim, Polskim Radio Kraków, TVN.

W ocenie władz Uczelni dają one szerokie możliwości praktycznej weryfikacji zdobytych przez studentów w trakcie nauki wiedzy, umiejętności i kompetencji. Stwarzają dobre warunki do realizacji celów praktyk zawodowych. Ze względu na realizację profilu praktycznego Uczelnia stara się pozyskać nowe podmioty dla realizacji treści programowych w ramach przewidzianych praktyk zawodowych. W trakcie wizytacji władze Uczelni wskazywały na dużą ich otwartość na potrzeby Uczelni.

Studenci podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili bazę dydaktyczną Uczelni. Do dyspozycji studentów pozostaje biblioteka, w której dostępność niezbędnych podręczników oraz literatury i czasopism specjalistycznych ocenili oni pozytywnie. Studentom zapewniono również dostęp do specjalistycznych baz elektronicznych. Infrastruktura PWSZ w Oświęcimiu została oceniona przez studentów bardzo pozytywnie. Sale, w których odbywają się zajęcia, wyposażono w sprzęt audiowizualny. Na terenie Uczelni istnieje możliwość podłączenia się do sieci bezprzewodowej. Budynek, w którym odbywają się zajęcia, jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Uczelnia dysponuje nowoczesnym sprzętem ułatwiającym naukę osobom niedowidzącym, który jest udostępniany studentom w czytelni Biblioteki.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Uczelnia dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów

kształcenia. Stopień dostosowania bazy dydaktycznej służącej realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów należy ocenić jako odpowiedni. Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, w tym liczby studentów. Uczelnia zapewnia studentom możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach. Budynek dydaktyczny, z których korzystają studenci, są we właściwym stanie technicznym i estetycznym oraz odpowiadają wymaganiom określonym w przepisach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, przeciwpożarowych i ochrony środowiska.

6.Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Badania naukowe prowadzone w Instytucie Nauk Politycznych im. Jana Karskiego koncentrują się wokół problematyki praw człowieka, głównych nurtów myśli politycznej w okresie od XIX do XXI wieku, problematyki samorządności, a także zagadnień ludobójstwa, terroryzmu i totalitaryzmu, co bezpośrednio wiąże się z zagadnieniami politologicznymi i elementami kształcenia na kierunku. Usytuowanie Uczelni w pobliżu Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau (Porozumienie o współpracy zawarte 20.VII. 2012) uzasadnia prowadzenie takich badań. Oceniana jednostka była w latach 2006-2014 organizatorem lub współorganizatorem kilkunastu konferencji naukowych, spośród których większość dotyczyła problematyki ludobójstwa, najnowszej historii Polski, praw człowieka, Holocaustu oraz mediów lokalnych i regionalnych. Jednostka dąży do stworzenia dużego ośrodka badawczego o charakterze interdyscyplinarnym, koncentrującego się wokół problemów Europy Środkowo-Wschodniej. Konkretnym przejawem tej inicjatywy jest powołanie do życia czasopisma „Europa Środkowa. Central Europe”, którego radę tworzą też zagraniczni uczeni.

Uczelnia prowadzi współpracę międzynarodową z siedmioma ośrodkami naukowymi głównie ze Słowacji i Czech, ale też Niemiec i Hiszpanii. Szczególnie bliską współpracę Uczelnia nawiązała z Technische Universität w Chemnitz (Umowa o współpracy zawarta 12.X.2009). W ramach tej współpracy istnieje możliwość wyjazdów pracowników naukowych w ramach programu LLP Erasmus i Erasmus+. W ostatnim czasie Uczelnia zawarła porozumienia o współpracy z kilkoma liczącymi się ośrodkami akademickimi w Polsce: z Akademią Górniczo-Hutniczą (29.VII.2014), Uniwersytetem Opolskim (24.VI.2013), Uniwersytetem Rzeszowskim (18.I. 2013) oraz odrębnie z Katedrą Politologii tego Uniwersytetu (15.X. 2012). Na podstawie porozumienia zawartego 22 maja 2014 r. z Uniwersytetem Jagiellońskim w Krakowie, Uczelnia może m.in. prowadzić wspólne prace naukowo-badawcze oraz zapewnia odbywanie w UJ staży naukowych i dydaktycznych dla swoich pracowników. Trójka młodych pracowników naukowych Instytutu Politologii im. Jana Karskiego odbywa studia doktoranckie w Instytucie Europeistyki UJ.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego – w pełni
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Oceniana jednostka prowadzi badania naukowe, które należy lokalizować na pograniczu obszaru nauk społecznych i humanistycznych. Badania prowadzone w jednostce są powiązane z obszarem kształcenia w sposób właściwy.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów

Zasady i procedury rekrutacji na pierwszy i drugi poziom kształcenia określone zostały odpowiednimi uchwałami Senatu PWSZ w Oświęcimiu w sprawie zasad przyjęć. Zasady te są przejrzyste i uwzględniają zasadę równych szans. O przyjęciu na studia decyduje pozycja kandydata na liście rankingowej, tworzonej wg procedury przewidzianej uchwałą, z uwzględnieniem wszystkich kryteriów kwalifikacyjnych na kierunek studiów politologia. Laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych szczebla centralnego przyjmowani są na studia z pominięciem procedur rekrutacyjnych na podstawie uchwały Senatu dotyczącej uprawnień laureatów i finalistów olimpiad.

Zasady rekrutacji na studia drugiego stopnia pozwalają podjąć naukę absolwentom wywodzącym się z obszaru nauk społecznych i humanistycznych. Nie obejmują one elementów dyskryminujących, zapewniają możliwość przeniesienia i dalszego rozwoju umiejętności poziomu pierwszego.

W ocenie studentów przyjęte zasady rekrutacji umożliwiają właściwą selekcję kandydatów.

- 2) System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen

Szczegółowy program nauczania oraz forma zaliczenia zajęć określone zostały w sylabusach udostępnianych studentom w wersji papierowej w trakcie pierwszych zajęć w semestrze oraz w Sekretariacie Instytutu Nauk Społecznych. Szczegółowe zasady zaliczenia przedmiotu są przedstawiane studentom w trakcie pierwszych zajęć w semestrze przez nauczycieli akademickich i są przestrzegane. Weryfikacja wiedzy oraz umiejętności odbywa się na wizytowanym kierunku poprzez testy, kolokwia, udział i aktywność w trakcie licznych zajęć konwersatoryjnych, prezentację referatów a także egzaminy. Studenci mają dostęp do prac zaliczeniowych i mogą uzyskać informacje zwrotne na temat popełnionych błędów. Zdaniem studentów program studiów jest dostosowany do możliwości oferowanych przez Uczelnię a umiejętności i wiedza, których nabycie w trakcie realizacji programu założono, są osiągalne na każdym etapie kształcenia. Formy weryfikacji wiedzy, w tym ocena stopnia nabycia odpowiednich umiejętności i kompetencji, które oparte są również na ocenie przygotowania oraz aktywności podczas zajęć, są w opinii studentów właściwie dobrane i pozwalają na sprawdzenie efektów w każdym z obszarów kształcenia.

System oceny osiągnięć jest w opinii studentów w pełni przejrzysty, zrozumiały i obiektywny. Orientacja systemu oceny osiągnięć studenta na proces uczenia się przejawia się bieżącą weryfikacją postępów w nauce a także uwzględnianiem aktywności w trakcie zajęć w procesie formułowania ocen.

- 3) Struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów

Struktura i organizacja programu studiów na kierunku politologia dzięki systemowi transferu punktów ECTS sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów. Uczelnia umożliwia studentom wyjazdy na wymiany zagraniczne oraz praktyki w ramach programu Erasmus/Erasmus Plus.

Wszelkich niezbędnych informacji na temat programu oraz pomocy w załatwieniu formalności udziela studentom koordynator wymiany, co potwierdzili studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA. System informacyjny służący rozpowszechnianiu wiedzy o programach wymiany wśród studentów wizytowanego kierunku funkcjonuje w pełni prawidłowo. Studenci obecni na spotkaniu deklaruowali niewielkie zainteresowanie wymianą międzynarodową ze względu na barierę finansową.

Program studiów na kierunku politologia nie zawiera w swej ofercie przedmiotów prowadzonych w języku obcym, które mogłyby wspierać internacjonalizację procesu kształcenia. widoczny jest wpływ krajowej i międzynarodowej współpracy kadry akademickiej oraz usytuowania Uczelnia na poziom nauczania. Stąd także określone specjalności oraz wybrane punkty ciężkości dydaktyki. Poziom prowadzonych lektoratów z języka obcego, w trakcie których studenci nabywają umiejętności posługiwania się językiem specjalistycznym, został uznany przez studentów za niezadowalający, ze względu na znikome zróżnicowanie grup pod względem umiejętności językowych.

- 4) System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia

System pomocy materialnej

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się na podstawie *Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. rtm. Witolda Pileckiego w Oświęcimiu* obejmującego wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej przewidziane w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, *Komunikat nr 8/2014 Rektora w sprawie zmian dot. ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów PWSZ im. rtm. W. Pileckiego w Oświęcimiu oraz Komunikat nr 9/2014 Rektora w sprawie zmian dot. Przyznawania i wypłacania stypendium rektora dla studentów kształcących się na studiach II stopnia w PWSZ im.rtm. W. Pileckiego w Oświęcimiu.* Uczelnia nie dostosowała obowiązującego regulaminu przyznawania pomocy materialnej do sytuacji prowadzenia studiów II stopnia ani do wymogów nowelizacji ustawy, znaczący wpływ na zaistniałą sytuacją ma fakt iż za tworzenie regulaminu odpowiadają pracownicy Uczelni (pracownik Sekretariatu Instytutu oraz nauczyciel akademicki), którzy ze względu na inne obowiązki oraz brak stosownej wiedzy prawniczej nie są w stanie przygotować stosownych dokumentów w wymaganym czasie.

Zgodnie z art. 174 ust. 2 Ustawy, podziału dotacji ze środków funduszu pomocy materialnej dokonuje Rektor w porozumieniu z przedstawicielami samorządu uwzględniając proporcję między stypendiami socjalnymi a stypendiami rektora dla najlepszych studentów w sposób zgodny z art. 174 ust. 4 Ustawy. Przyznawanie pomocy materialnej pozostaje w kompetencjach Komisji Stypendialnej oraz Odwoławczej Komisji Stypendialnej powoływanych z poszanowaniem przesłanek art. 177 ust. 3 Ustawy. Komisje działają w sposób w pełni demokratyczny a studenci są zaangażowani w funkcjonowanie systemu pomocy materialnej na każdym jego etapie.

Decyzje wydawane w sprawach przyznawania pomocy materialnej zawierają wszystkie niezbędne elementy określone w art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Zasady przyznawania pomocy materialnej, w tym kryteria stypendium rektora, są studentom znane i w ich opinii są przejrzyste. Wszelkie informacje związane z funkcjonowaniem systemu przyznawania pomocy materialnej mogą uzyskać na stronie internetowej Uczelni, lub za pośrednictwem członków komisji stypendialnych.

System opieki materialnej funkcjonuje prawidłowo, należy zadbać o dostosowanie regulaminu przyznawania pomocy materialnej do obowiązujących przepisów prawa.

System opieki naukowej i dydaktycznej

Studenci pozytywnie oceniają system opieki naukowej i dydaktycznej. Nauczyciele akademicy są dostępni w trakcie cotygodniowych konsultacji, Dyrektor Instytutu pełni dyżury, w trakcie których jest dostępny dla studentów. W trakcie spotkania studenci potwierdzili, iż wykładowcy są dla nich dostępni również poza czasem zajęć oraz wyznaczonych konsultacji. Wymiar czasowy prowadzonych konsultacji oraz pełnionych dyżurów studenci uznali za wystarczający w stosunku do ich potrzeb.

Studenci posiadają dostęp do niezbędnych informacji związanych z procesem kształcenia, przede wszystkim dzięki stronie internetowej Uczelni oraz informacjom dostępnym w gablotach. Podstawowym źródłem informacji na temat programu studiów, efektów kształcenia i stawianych studentom wymagań są sylabusy, które prezentują informacje w sposób przejrzysty i zrozumiały, dzięki czemu w ich opinii są przydatnym narzędziem, z którego często korzystają. Aktualność i transparentność systemu informacyjnego nie budzi zastrzeżeń studentów kierunku politologia.

Studenci pozytywnie ocenili rozkłady studiów oraz ogólnych obciążeń.

Studenci mają możliwość indywidualizacji procesu kształcenia w ramach indywidualnego planu studiów i programu nauczania, jednak forma indywidualizacji programu studiów nie spotyka się z zainteresowaniem ze strony studentów – swoje zainteresowania rozwijają oni angażując się w działania kół naukowych.

Zasady dyplomowania ujęte w *Regulaminie studiów* są studentom znane. Studenci mają możliwości wyboru promotora spośród pracowników Wydziału ze stopniem minimum doktora oraz samodzielnego proponowania tematu prac dyplomowych – propozycje studentów w tym zakresie są uwzględniane przez promotorów.

Zasady odbywania praktyk reguluje *Regulamin praktyk*. Studenci wizytowanego kierunku odbywają praktyki zawodowe, które w ich opinii są niezbędną częścią studiów i stanowią cenne uzupełnienie wiedzy i umiejętności zdobywanych w trakcie studiów. Wszelkich informacji oraz pomocy w tym zakresie udzielają studentom opiekunowie praktyk.

Godziny otwarcia działów odpowiadających za obsługę studenta zostały uznane przez studentów za dostosowane do ich potrzeb, pozytywnie oceniono także kompetencje oraz kulturę pracy, którymi wykazują się ich pracownicy. Studenci podkreślali, że w ramach możliwości służą oni pomocą również poza czasem jego otwarcia, a wszystkie sprawy załatwiane są bez zbędnej zwłoki. Zasady odpłatności za studia określają odpowiednie zarządzenia rektora oraz umowy o świadczenie usług edukacyjnych. Uczelnia prowadzi czytelną politykę naliczania oraz pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne. Akty prawne regulujące politykę opłat są udostępniane studentom zarówno w gablotach, jak i na stronie internetowej PWSZ.

Udział studentów w weryfikacji systemu opieki naukowej i dydaktycznej bazuje na procesie ankietyzacji i angażowaniu przedstawicieli studentów w działania Komisji ds. Jakości. Studenci wszelkie uwagi dotyczące procesu kształcenia przekazują na bieżąco nauczycielom akademickim. Przyjęte rozwiązania studenci ocenili pozytywnie.

Działalność wspierająca rozwój zawodowy, kulturowy i społeczny:

W PWSZ w Oświęcimiu aktywnie działa Samorząd Studentów charakteryzujący się jednopoziomową strukturą – na szczeblu ogólnouczelnianym.

Samorząd współuczestniczy w tworzeniu oraz opiniuje w formie uchwał Regulamin studiów, Regulamin przyznawania pomocy materialnej. Liczba przedstawicieli studentów i doktorantów w Senacie przekracza 20%, spełniając tym samym przesłanki Ustawy. Samorząd Studentów posiada biuro oraz sprzęt niezbędny do jego funkcjonowania. Uwagę zwraca fakt, iż mimo znacznej aktywności Samorządu Władze Uczelni nie przyznały budżetu Samorzadowi na rok 2014. Zaleca się wsparcie – merytoryczne i finansowe – dla tego aktywnie działającego organu. Należy zacieśnić współpracę Władz Uczelni z przedstawicielami studentów, gdyż tylko w ten sposób budować można relację opartą na szacunku i zrozumieniu dla potrzeb studentów i budować kulturę jakości z zaangażowaniem wszystkich interesariuszy wewnętrznego procesu kształcenia.

Studenci wizytowanego kierunku mogą rozwijać swoje zainteresowania uczestnicząc w pracach licznych i bardzo aktywnie działających kół naukowych, które organizują seminaria naukowe, uczestniczą w konferencjach oraz prowadzą projekty naukowe. Koła posiadają swych opiekunów naukowych zapewniających studentom odpowiednie wsparcie merytoryczne. Działalność kół finansowana z budżetu Uczelni i w opinii przedstawicieli kół wsparcie to jest wystarczające w stosunku do ich potrzeb.

W Uczelni działa Biuro Karier, którego rola ogranicza się do przekazywania informacji na temat staży, praktyk i pracy. Biuro nie posiada swojej strony internetowej. Działalność Biura nie jest znana studentom wizytowanego kierunku. Studenci widzą potrzebę poszerzenia oferty Biura Karier o doradztwo zawodowe, szkolenia, pomoc w wypełnianiu formularzy aplikacyjnych.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego – znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans.
2. System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, co potwierdza stosowanie zaliczeń etapowych, kolokwiiów czy znaczny nacisk kładziony na aktywny udział studentów w zajęciach i bieżącą ocenę ich aktywności.
3. Uczelnia stwarza studentom możliwości wymiany zagranicznej. Program studiów nie przewiduje oferty zajęć w języku obcym, co stanowi barierę dla procesu internacjonalizacji. System informacji i promocji wymiany międzynarodowej działa prawidłowo.
4. System opieki naukowej, dydaktycznej oraz materialnej funkcjonuje prawidłowo. Zaleca się dostosowanie regulaminu przyznawania pomocy materialnej do wymogów obowiązującego prawa. Zintensyfikowanie współpracy między samorządem studentów a Władzami Uczelni jest niezbędne do skutecznej budowy kultury jakości w wizytowanej jednostce.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów

- 1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów

Przepisy prawne normujące proces zapewnienia jakości można podzielić na bezpośrednio odnoszące się do funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości, jak i te o charakterze ogólnym, regulujące kwestie związane z odpowiedzialnością organów, procesem kształcenia, tworzeniem programów kształcenia, zasadami rekrutacji, określaniem i weryfikacją efektów kształcenia, w tym zasadami dyplomowania, tokiem studiów, oceną nauczycieli akademickich, itp. Polityka jakości realizowana w Uczelni jest częścią różnych dokumentów, tj. strategii, statutu Uczelni, czy przepisów wewnętrznych dotyczących wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

W trosce o wysoką jakość i kulturę kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Oświęcimiu opracowano i wdrożono Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK). Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości w Uczelni został wprowadzony Uchwałą nr 36/2011 Senatu z dnia 24 października 2011 r. w sprawie: *wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia*. W obecnym kształcie funkcjonuje w oparciu o uchwałę Senatu nr 64/2014 z dnia 29 września 2014 r. w sprawie: *zmiany Uchwały nr 36/2011 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Oświęcimiu z dnia 24 października 2011 roku w sprawie: wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia*. Głównymi celami WSZJK jest: umiejętne planowanie, organizowanie i realizowanie procesu dydaktycznego, stałe monitorowanie i analizowanie jakości kształcenia, podejmowanie działań na rzecz podnoszenia kwalifikacji naukowych i dydaktycznych kadry, sukcesywne podnoszenie jakości kształcenia przez systematyczną ocenę, analizę i modyfikację procesu dydaktycznego, wyposażenie absolwentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne dające

możliwość włączenia się do rynku pracy, kształtowanie pozytywnych relacji pomiędzy studentami, a wykładowcami, współdziałanie z interesariuszami zewnętrznymi: przedstawicielami administracji publicznej, jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych, przedsiębiorcami, mające na celu doskonalenie procesu kształcenia.

Wcześniej Uczelnia nie posiadała dokumentu odzwierciedlającego formalny opis Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Do podstawowych instrumentów zarządzania jakością kształcenia w Uczelni należały wówczas systematycznie prowadzone ewaluacje zajęć dydaktycznych. Opracowywane w ich wyniku raporty miały na celu formułowanie zaleceń, w oparciu o które podejmowano konkretne działania naprawcze.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w PWSZ w Oświęcimiu obejmuje zakresem swojego działania następujące obszary: monitorowanie kwalifikacji nauczycieli akademickich i badanie warunków ich rozwoju; ocenę jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych; monitorowanie warunków kształcenia; doskonalenie programów kształcenia; weryfikację zakładanych efektów kształcenia; ocenę dostępności informacji na temat kształcenia; badanie absolwentów Uczelni; ocenę funkcjonowania Biura Karier.

Struktura odpowiedzialności w obszarze zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w Uczelni jest przejrzysta i przebiega w dwóch płaszczyznach, tj. na poziomie Uczelni oraz Instytutu. Podstawowa struktura organizacyjno-funkcjonalna Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia została określona w załączniku do wspomnianej wyżej Uchwały Senatu nr 64/2014 z dnia 29 września 2014 r. W skład struktury wchodzi: Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, Instytutowe Komisje ds. Jakości Kształcenia, Dział Nauczania. Ponadto w strukturze tej funkcjonują organy Uczelni: (Rektor, Senat), Dyrektorzy Instytutów bądź komórki organizacyjne lub ciała (Komisja Oceniająca, dokonująca oceny nauczycieli akademickich), którym przypisana została statutowa lub regulaminowa odpowiedzialność za nadzór bądź realizację jakości kształcenia. Zgodnie z § 40 ust. 4 pkt 3 Statutu Rektor Uczelni sprawuje nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem Uczelnianego systemu zapewniania jakości w PWSZ.

Dokonując oceny należy stwierdzić, iż na obecnym etapie rozwoju Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia została stworzona struktura odpowiedzialności oraz uregulowania prawne umożliwiające jego funkcjonowanie i jego doskonalenie.

Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia został powołany przez Rektora w dniu 31 sierpnia 2013 r. na kadencję władz Uczelni do dnia 31 sierpnia 2016 r. Zakres obowiązków Pełnomocnika określa Zarządzenie Rektora nr 40/2012 z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie: *określenia zakresu obowiązków Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia*. Są one następujące: kontrolowanie procedur oceniania studentów, monitorowanie procesu egzaminów dyplomowych, organizacji zajęć oraz warunków ich realizacji, przebiegu procesu dydaktycznego studentów niepełnosprawnych, systemu studenckich praktyk zawodowych, koordynowanie i analizowanie procesu ewaluacji nauczycieli akademickich oraz oceny nauczycieli akademickich.

Komisja ds. Jakości Kształcenia w Instytucie Nauk Politycznych im. Jana Karłowicza została powołana uchwałą Senatu nr 71/2014 z dnia 27 września 2014 r. W jej skład wchodzi:

przewodniczący, trzech nauczycieli akademickich oraz przedstawiciel studentów. Do zadań Komisji należy: określenie zasad kształcenia studentów, organizacja i obsługa zajęć dydaktycznych, ocena i weryfikacja programów studiów i efektów kształcenia, czuwanie nad zgodnością prac dyplomowych z tematyką kierunku lub specjalności, czuwanie nad zgodnością zakresu realizowanych praktyk studenckich z programem praktyk danego kierunku lub specjalności.

W obszarze oceny efektów kształcenia prowadzonego na ocenianym kierunku studiów wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia wykorzystuje m.in. hospitacje zajęć dydaktycznych oraz badania ankietowe prowadzone wśród studentów i absolwentów. Ankietyzacja dotycząca zajęć dydaktycznych ma formę elektroniczną i przeprowadzana jest w oparciu o ustalenia zawarte w ww. uchwale Senatu nr 64/2014 z dnia 29 września 2014 r. (ankieta ewaluacyjna procesu dydaktycznego stanowi załącznik 1d do wspomnianej wyżej uchwały). Zgodnie z tym dokumentem każdy nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia jest oceniany przez studentów po każdym cyklu zajęć dydaktycznych za pomocą anonimowych ankiet. Ocenie podlega: organizacja zajęć, sposób prowadzenia zajęć, dostępność prowadzącego, stosunek do studentów, aktywizacja studentów. Wyniki ankiet są omawiane nie tylko w ramach gremiów instytutowych (Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, Rada Instytutu, zebrania zakładów), lecz także w trakcie okresowych spotkań kierownictwa Instytutu ze studentami. Są przedstawiane także na posiedzeniu Senatu.

Hospitacje zajęć dydaktycznych, przeprowadzane zgodnie z zasadami określonymi w załączniku 1a do Uchwały Senatu nr 64/2014 z dnia 29 września 2014 r. Hospitacje zajęć dydaktycznych obowiązują wszystkich nauczycieli akademickich. Są przeprowadzane zgodnie z planem opracowywanym przez Dyrektora Instytutu. Służą one poprawie jakości kształcenia oraz dbałości o rozwój dydaktyczny nauczycieli akademickich. Wyniki hospitacji przedstawiane są kontrolowanym nauczycielom akademickim w celu wskazania zarówno pozytywnych, jak i negatywnych aspektów ich pracy, a także w celu udzielania wskazówek i sugestii w zakresie doskonalenia metodyki nauczania. Niska ocena z hospitacji jest punktem wyjścia do przeprowadzenia rozmowy z bezpośrednim przełożonym na temat możliwych działań, które pomogą w osiągnięciu lepszych efektów dydaktycznych i przyczynią się do poprawy relacji ze studentami. Prowadzący zajęcia przygotowuje w następstwie tej rozmowy pisemny plan działań, służących osiągnięciu lepszych efektów dydaktycznych i poprawie relacji ze studentami oraz konsultuje jego treść z kierownikiem zakładu.

Zasady i zakres oceny nauczycieli akademickich definiuje Statut Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej Oświęcimiu. Szczegółowe warunki okresowej oceny pracowników określa załącznik 1c do uchwały Senatu nr 64/2014 z dnia 29 września 2014r. Oceny okresowej nauczyciela akademickiego dokonuje Komisja Oceniająca, powoływana przez Rektora pod przewodnictwem Prorektora. Przedstawiona Zespołowi Oceniającemu PKA dokumentacja tej oceny pozwala na stwierdzenie, że przeprowadzona została zgodnie z wymaganiami art. 132 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym.

W trakcie wizytacji zapoznano się z dokumentacją będącą przedmiotem obrad Senatu, badając tematykę posiedzeń poświęconą zagadnieniom jakości. Z analizy dokumentacji wynika, iż problematyka jakości jest przedmiotem obrad. Podczas posiedzeń były

przedstawiane zagadnienia związane z Uczelnianym systemem zapewnienia jakości, wynikami rekrutacji, polityką kadrową, zmianami w planach i programach studiów, strategią rozwoju Uczelni.

W trakcie wizytacji przedstawione zostały do wglądu przedstawione m.in.: wyniki analizy ankiet studenckich, protokoły z hospitacji zajęć, wyniki ewaluacji nauczycieli akademickich, raport z działalności Biura Karier. Ponadto w trakcie wizytacji przedstawiono Sprawozdanie z działalności Komisji ds. Jakości Kształcenia w Instytucie Nauk Politycznych im. J. Karskiego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. rtm. W. Pileckiego w Oświęcimiu w roku akademickim 2013/2014, Sprawozdanie Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia, które zgodnie z założeniami systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia stanowią podstawę do wprowadzenia działań doskonalących, w tym korygujących i zapobiegawczych. Nadzór nad działaniami doskonalącymi sprawuje Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia.

Uczelnia stworzyła odpowiednie podstawy formalne dla funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, konieczne jest jednakże ich dalsze rozbudowywanie i doskonalenie.

System zapewnienia jakości kształcenia w PWSZ w Oświęcimiu uwzględnienia specyfikę Uczelni, realizowany profil kształcenia, i jest nakierowany na:

- zgodne z wymogami planowanie, organizowanie i realizowanie procesu dydaktycznego;
- stałe monitorowanie i analizowanie jakości kształcenia;
- działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji naukowych i dydaktycznych kadry;
- sukcesywne podnoszenie jakości kształcenia poprzez systematyczną ocenę, analizę i modyfikację procesu dydaktycznego;
- wyposażenie absolwentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne dające możliwość włączenia się do rynku pracy;
- kształtowanie pozytywnych relacji pomiędzy studentami a wykładowcami;
- współdziałanie z interesariuszami zewnętrznymi.

Zdaniem ZO system zapewnienia jakości kształcenia w Uczelni jest spójny. W jego skład wchodzi: System rekrutacji kandydatów na studia; System kształtowania planów studiów i programów nauczania; System przenoszenia osiągnięć studenta (ECTS); System uruchamiania i wyboru przez studentów specjalności i specjalizacji; System uruchamiania i wyboru przez studentów seminariów, zajęć fakultatywnych, lektoratów; System organizacji i kontroli praktyk studenckich; System analizy i oceny wyników kształcenia; System dyplomowania; System wsparcia studentów; System tworzenia infrastruktury technicznej dla doskonalenia procesu kształcenia; System weryfikacji jakości procesu kształcenia..

System powyższy obejmuje swoim zakresem: 1) wszystkie elementy procesu kształcenia i opiera się na zasobach materialnych i finansowych Uczelni; 2) wszystkich nauczycieli akademickich, pracowników administracji i obsługi; 3) badania naukowe prowadzone przez pracowników Uczelni stanowiące podstawę tworzenia specjalności; 4) współpracę z otoczeniem politycznym, społecznym i gospodarczym w zakresie dostępu do praktyk i staży, seminariów naukowych oraz dostosowania sylwetki absolwenta do oczekiwań pracodawców.

Zdaniem ZO Uczelniany system zapewnienia jakości kształcenia jest monitorowany, rozbudowywany, modyfikowany oraz upowszechniany. Prace Komisji ds. Jakości Kształcenia są usystematyzowane, zwiększono jej kompetencje, skład oraz częstotliwość posiedzeń. Bardzo istotnym działaniem jest rozbudowa systemu badania i wykorzystywania opinii studentów o nauczycielach akademickich oraz poziomie realizowanych przez nich poszczególnych przedmiotów. Nową jakością jest w tym względzie ich systematyczność oraz możliwość agregowania i wykorzystywania. Wyniki ankiet są istotnym elementem bieżącej i okresowej oceny poszczególnych nauczycieli akademickich oraz podstawą doskonalenia programu kształcenia tj. efektów kształcenia, programu studiów oraz metod jego realizacji. Zespół, pozytywnie oceniając wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia realizowany w Uczelni, konstatuje, że uwzględni on zastrzeżenia i wskazówki z poprzedniej wizytacji PKA w roku 2008/2009 (decyzja pozytywna z dnia 17 września 2009 roku).

W PWSZ w Oświęcimiu systematycznie na ostatnich zajęciach w semestrze przeprowadzany jest proces ankietyzacji mający na celu ocenę nauczycieli akademickich. Ankietyzacji podlegają wszystkie zajęcia dydaktyczne realizowane w danym semestrze. Pytania w kwestionariuszu ankietowym sformułowane zostały w sposób zrozumiały, lecz ogólny i dotyczą sposobu prowadzenia zajęć, postawy prowadzącego, organizacji zajęć. Kwestionariusz przewiduje miejsce na dodatkowe uwagi ankietowanego. W wizytowanej jednostce nie przyjęto zasad opracowywania, analizowania oraz udostępniania wyników ankiet studentom. W związku z tym raporty z ankietyzacji są niespójne, mają charakter czysto statystyczny i nie pozwalają na wyciągnięcie wniosków w zakresie jakości kształcenia. Opracowanie wyników ankietyzacji przedstawiane jest Władzom Uczelni i służy okresowej ocenie pracowników dydaktycznych.

Studenci nie dostrzegają zmian w procesie jakości kształcenia w wyniki procesu ankietyzacji, z czym wiązać można niski odsetek wypełnionych ankiet mimo przyjętej formy realizacji badania opinii studentów. W opinii studentów proces ankietyzacji w obecnej formie nie stanowi skutecznego narzędzia wpływania na proces kształcenia. Zaleca się modyfikację ankiety oraz udostępnianie syntetycznego opracowania wyników ankiet dla studentów.

Zdaniem ZO system zapewnienia jakości kształcenia w wizytowanej Uczelni jest typowy dla publicznych Uczelni zawodowych. Analiza przedstawionej dokumentacji w tym zakresie pozwala uznać, że od strony merytorycznej jest on funkcjonalny i efektywny, jednakże nadal słabością jest jeden z aspektów zarządzania poprzez jakość, mianowicie kultura prawna – w odniesieniu do dokumentacji programu kształcenia oraz pomocy materialnej udzielanej studentom.

- 2) W procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni

Zdaniem ZO Uczelnia rozwija i rozszerza system włączania interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych do procesu zapewnienia jakości kształcenia. Obecnie opiera się on na

współpracy z najbliższym otoczeniem: władzami administracyjnymi i politycznymi miasta, powiatu oraz województwa oraz współdziałaniu z Państwowym Muzeum Auschwitz – Birkenau. Bazuje on przede wszystkim na posiedzeniach różnych gremiów poświęconych najistotniejszym problemom funkcjonowania Uczelni. W ramach wypracowywania kierunkowych efektów kształcenia w pracach różnych komisji i zespołów udział wzięło wielu przedstawicieli podmiotów gospodarczych, administracyjnych, oświatowych, samorządowych, z zakresu mediów. Można uznać, na podstawie analizy dokumentacji, że widoczne jest, iż system współdziałania interesariuszy w procesie zapewnienia jakości kształcenia ma tendencje rozwojową. W oparciu o udostępnioną dokumentację można uznać, że w zdecydowanej większości interesariusze zaakceptowali zaproponowane programy kształcenia. W celu sprawniejszej współpracy pomiędzy Instytutem a interesariuszami zewnętrznymi jeszcze w roku akademickim 2014/2015 ma zostać powołana Rada Interesariuszy Zewnętrznych będąca organem doradczym i opiniującym.

System włączania interesariuszy do procesu zapewnienia jakości kształcenia na Uczelni jest wspomagany przez przedsięwzięcia prowadzone poza programem studiów. Są one realizowane w szczególności przez studenckie koła naukowe, inne organizacje studenckie działające na czelni, stowarzyszenia.

ZO skonstatował stosunkowo niewielkie zainteresowanie studentów swoim wpływem na jakość kształcenia oraz możliwościami wynikającym ze specyfiki poszczególnych interesariuszy. Przedstawiciele studentów zasiadają co prawda w ciałach kolegialnych oraz stosownych dla jakości kształcenia Komisjach ale ich aktywność jest mało widoczna. Przyczyny tego stanu rzeczy, ujawniające się w trakcie spotkania Zespołu ze studentami oraz nauczycielami, lokowane są w specyfice studiowania w systemie 3 + 2. Dominuje w tym względzie opinia, że krótki okres studiowania utrudnia włączanie się studentów w funkcjonowanie Uczelni. W konsekwencji wiedza studentów o systemie zapewnienia jakości kształcenia, istocie Krajowych Ram Kwalifikacji jest niska. W większości działania w tych zakresach kojarzą się studentom z systematycznie przeprowadzanymi ankietami. W tym ostatnim względzie ich opinia o ankietach jest pozytywna.

Zdaniem ZO system włączania interesariuszy, szczególnie zewnętrznych, do procesu zapewnienia jakości kształcenia na Uczelni winien być systematyczny zintensyfikowany i rozbudowywany.

W opinii studentów element Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości stanowi proces ankietyzacji.

W Uczelni nie prowadzi się badania satysfakcji studentów z poziomu obsługi kadry wspierającej proces kształcenia.

W trakcie spotkania z ZO studenci wskazywali na nieformalne metody wpływania na proces kształcenia: dzięki dobrym relacjom między studentami a pracownikami naukowo-dydaktycznymi studenci mogą bezpośrednio zgłaszać wszelkie uwagi i nieprawidłowości związane z jakością kształcenia i na bieżąco rozwiązywać wszelkie problemy w tym obszarze, co można uznać na tym etapie instytucjonalizacji WSZJK, za częściowo rekompensujące niedobory wynikające z analizy ankiet ewaluacyjnych.

Zakładane efekty kształcenia	program i plan studiów	kadra	infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	działalność naukowa	działalność międzynarodowa	organizacja kształcenia
Wiedza	+	+	+	-	-/+	+
umiejętności	+	+	+	-	-/+	+
kompetencje społeczne	+	+	+	-	-/+	+

- + - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- +/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego – znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych.

1. W Uczelni działa częściowo skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów. Działań korygujących wymaga się w zakresie kultury prawnej.
2. Uczelnia, uwzględniając zalecenia poprzedniej wizytacji PKA, zmodyfikowała wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, tak by jeszcze efektywniej umożliwiał systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów.
3. Działania zmierzające do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia oraz weryfikacji ich efektywności są sformalizowane i systematycznie realizowane. Struktura zarządzania procesem dydaktycznym jest w miarę spójna i przejrzysta. Zachowana jest zgodność programu kształcenia i metod jego realizacji z założonymi efektami kształcenia. System upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia wymaga jednak szerszego włączenia do niego studentów oraz ich organizacji.
4. Udział interesariuszy zewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia jest widoczny ale ze względu na realizację profilu praktycznego powinien być stale rozbudowywany oraz oparty na pisemnej umowie zawartej pomiędzy Uczelnią a danym podmiotem. Oceny i propozycje interesariuszy powinny być szczególnie wykorzystywane przede wszystkim w realizacji celów praktyk zawodowych oraz dla pozyskiwania kadry dydaktycznej posiadającej znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2. Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3	program studiów		X			
4	zasoby kadrowe			X		
5	infrastruktura dydaktyczna		X			
6	prowadzenie badań naukowych		X			
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się			X		

8	wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		
---	---------------------------------------	--	--	---	--	--

Ocena możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej jednostce oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, a także wskazanie obszarów nie budzących zastrzeżeń, w których wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce efektywny oraz obszarów wymagających podjęcia określonych działań

Uczelnia zapewnia należyłą realizację przyjętych efektów kształcenia na kierunku politologicznym w profilu praktycznym. Przyjęcie profilu praktycznego wydaje się na tym etapie ambitnym zadaniem z uwagi na humanistyczno – społeczny charakter studiów. Jednakże przyjęte rozwiązania można uznać za antycypujące następujące po nich zmiany przepisów prawa powszechnie obowiązującego. W tym kontekście należy zwrócić uwagę na dalszą rozbudowę składu nauczycieli akademickich oraz osoby dysponujące specyficznym doświadczeniem zdobytym poza szkolnictwem wyższym, a dające się zaaplikować w procesie kształcenia. Punkt ciężkości kształcenia politologicznego powiązany jest z ochroną praw człowieka, działalnością trzeciego sektora, polityką na najniższym poziomie i dlatego przyjęcie określonych partnerów społecznych w roli interesariuszy wydaje się zabiegiem jak najbardziej uzasadnionym.

Jako zalecenia do realizacji należy uznać wskazania odnoszące się do obsady dydaktycznej, dalszej instytucjonalizacji WSZJK, uściślenia zasad zaliczania praktyk studenckich osób aktywnych zawodowo oraz uzupełnienie i przedłożenie PKA dokumentacji odnoszącej się do osadzenia kierunku studiów i efektów kształcenia w strukturze nauk, a także dokumentacji pomocy materialnej udzielanej studentom.

Sporządził na podstawie raportów cząstkowych

Dr hab. Krzysztof Szewior
Wrocław, w dniu 23 grudnia 2014 roku

Uczelnia pismem z dnia 03 lutego 2015 roku poinformowała, że „zapoznała się i nie wnosi uwag do treści przesłanego raportu z wizytacji dokonanej w dniach 22-23 listopada 2014 roku na kierunku „politologia” prowadzonym w obszarze nauk społecznych i humanistycznych na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnie akademickim i praktycznym realizowanych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w Uczelni.

Jednocześnie przesłano komplet dokumentów, tj.:

- a) Efekty kształcenia studiów drugiego stopnia;
- b) Programy kształcenia;
- c) Plany studiów stacjonarnych i niestacjonarnych;
- d) Uchwałę nr 13/2013 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Oświęcimiu z dnia 25 lutego 2013 roku wraz z załącznikiem.

W przedstawionej dokumentacji stwierdza się, że kierunkowe efekty kształcenia dla studiów drugiego stopnia zostały przypisane do następujących dyscyplin naukowych: nauki o polityce, historia, nauki o polityce publicznej, socjologia i prawo.

Ponadto pozostałe dokumenty świadczą o pozytywnym oddźwięku treści raportu powizytacyjnego w uczelni w zakresie podnoszenia kultury zarządzania ocenianym kierunkiem.

Podjęte działania pozwalają na dokonanie zmiany oceny kryteriów cząstkowych nr 4 i 8 z „znacząco” na „w pełni”.

Proponowana ocena jakości kształcenia:

- a) studiów pierwszego stopnia – **pozytywna**;
- b) studiów drugiego stopnia – **pozytywna**.

Tabela nr 3. Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3	program studiów		X			
4	zasoby kadrowe		X			
5	infrastruktura dydaktyczna		X			
6	prowadzenie badań naukowych		X			
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się			X		
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			